

Voor een stad die weer van Amsterdammers is

Verkiezingsprogramma 2026

Inleiding: Amsterdam weer voor bewoners en ondernemers

De Amsterdamse politiek is te ver van de mensen afgeraakt. Namens Amsterdammers. wil het bestuur weer praktisch, nuchter en dichtbij maken. Geen papieren plannen, maar oplossingen die nú werken. Minder regels, meer maatwerk per buurt en samenwerking met Amsterdammers zelf.

Het afgelopen jaar hebben we iedere week een Amsterdamse buurt bezocht. Bewoners en ondernemers vertelden ons wat er goed gaat in hun buurt en wat (veel) beter kan. Onze [wijkwandelingen](#) en de [videoverslagen](#) zijn enthousiast ontvangen en gaven ons veel ideeën mee voor een betere stad.

Amsterdamse bewoners en ondernemers willen graag bijdragen, maar dat wordt hen moeilijk gemaakt. Namens Amsterdammers. wil keihard terrein terug veroveren op de ontstane kastje-naar-de-muur gewoonte van de gemeente. Verstikkende regels of tegenstrijdig beleid? Niet laten sudderen maar aanpakken! In de visie van Namens Amsterdammers. doet de bewoner ertoe, doet de ondernemer ertoe, doet ú ertoe. Samen aan de slag: dat moet weer centraal staan! In lijn met onze plannen voor een nieuwe bestuurlijke organisatie geven we de buurten terug aan de Amsterdamse bewoners, ondernemers en uitvoerende diensten van de gemeente. Dat geldt extra voor Weesp, want veel zaken regelen de Weespers al eeuwen prima zelf.

In de stad van Namens Amsterdammers. mag je jezelf zijn, terwijl je de ander respecteert zodat die ook zichzelf kan zijn. Verworven rechten van vrouwen en LHBTIQ+ staan niet ter discussie. We werken aan veilige buurten die schoon, groen en bereikbaar zijn en waar je fijn kunt wonen, zorgen, sporten en spelen. En we werken aan de broodnodige goede verbindingen, want mobiliteit is een levensader voor sociaal contact, zelfstandigheid en bevoorrading.

In ons Amsterdam houden we rekening met elkaar. Daarom staat Namens Amsterdammers. ook voor een toegankelijke zorg. Of het nou letterlijke drempels zijn of digitale drempels: we voorkomen ze of halen ze weg. Namens Amsterdammers. staat voor doorpakken. Waarom eindeloos wachten op eventuele huizenbouw in het havengebied na peperdure bedrijfsverplaatsingen, sanering van vervuilde grond en verlies van werkgelegenheid? Aan de Amsterdamse kant van Almere en Haarlemmermeer ligt kant-en-klaar terrein braak voor ruim 45.000 woningen. Namens Amsterdammers. zegt: beter 45.000 woningen in de hand dan 50.000 in de lucht!

Zo ziet de praktische politiek van Namens Amsterdammers. eruit. We rekenen op uw steun; samen aanpakken voor een stad die weer van Amsterdammers is!

Grethe van Geffen
Lijsttrekker

Hoofdstukken

- Een schone en leefbare stad
- Veiligheid
- Wonen
- Mobiliteit en bereikbaarheid
- Economie en werk
- Onderwijs en jeugdzorg
- Zorg, welzijn en gezondheid
- Armoede, schulden, ongelijkheid
- Vrijheid voor vrouwen en meisjes
- Bestuur, organisatie en samenwerking
- Financiën

Bronnen

Voor ideeën en feitelijke gegevens heeft Namens Amsterdammers. dankbaar geput uit de vele gesprekken met bewoners en ondernemers tijdens buurtbezoeken.

Verder komen veel cijfers en gegevens uit stukken van de gemeente zelf, onder andere de begrotingen van 2025 en 2026.

Deskundigen hebben meegedacht op inhoudelijke beleidsterreinen.

Ook ging de deur open van een aantal bestuurders en eindverantwoordelijken van diverse organisaties in Amsterdam die hun bronnen voor ons inzichtelijk maakten.

Onze leden en sympathisanten zorgden voor een programma zoals dat er nu ligt: een concreet verhaal van en voor Amsterdammers.

Dank aan ieder voor alle ideeën, cijfers en bijdragen!

Een schone en leefbare stad

Situatie

'De vieze stad' is een van de belangrijkste ergernissen van Amsterdammers. De gemeente slaagt er niet in het vuilnis- en afvalprobleem onder controle te krijgen. Daarom zien bewoners en bezoekers zich geconfronteerd met zwerfafval en grofvuil op allerlei plekken. Ratten, meeuwen en duiven doen er hun voordeel mee.

Er is nog steeds een gebrek aan openbare en toegankelijke toiletten waardoor het voor een deel van de Amsterdammers (ouderen, mensen met medische of menstruatieklachten, mensen met een beperking) moeilijk is om langer dan een uur van huis te zijn.

In de vele buurtbezoeken die Namens Amsterdammers. het afgelopen jaar heeft afgelegd, zien we duidelijk het verschil tussen plekken met beheer en plekken zonder beheer. De waarde van de ouderwetse conciërge, nu vaak in een nieuw jasje gestoken als 'buurtcoach' of 'speeltuinmanager', bewijst zich. Waar die ontbreekt, is meer afval, meer overlast van daklozen, druggebruikers en andere rondhangende mensen en is het vaker onveilig voor vrouwen en kinderen. Waarom er op de ene plek wel beheer is en op de andere niet, is onduidelijk. Amsterdam kampt met enorme onderhoudsachterstanden in vele verschijningsvormen: kades en bruggen, stoepen en wegen, bermen en bomen, het rioleringsstelsel. In 2025 doet de huidige coalitie een verwoede poging om de 'oplopende trend' te stoppen – het wegwerken van achterstanden zit er niet in nadat ze het onderhoud jaren verwaarloosd hebben. Ook het bomenbeleid van de huidige coalitie is helaas zo verwaarloosd dat in 2025 een inhaalslag nodig blijkt. De extra investering die het college in 2025 doet, leidt overigens wel tot extra bezuinigingen op onderhoud vanaf 2026. Het probleem is en blijft dus immens.

In tegenstelling tot de bomen zijn op het gebied van biodiversiteit wel stappen gezet de afgelopen jaren. Overal zijn plekken gevonden voor perkjes en kleinere natuur- en groenvoorzieningen en bewoners die zelf groen wilden planten of beheren, zijn goed ondersteund door het stadsbestuur. Kosten en opbrengsten zijn lang niet altijd in evenwicht. Zo zagen we in 2025 ineens 12 grote dure stenen bloembakken op het Leidseplein verschijnen. Bij gebrek aan water gingen de planten echter al snel dood. Bijdrage aan biodiversiteit? Nul. Bij een flink aantal nieuwe perkjes ontbreekt het aan onderhoud waardoor ze vol onkruid staan en zwerfafval en ratten aantrekken.

Bij onze buurtbezoeken viel op hoe wisselend het beeld is rond de speelvoorzieningen van kinderen in de openbare ruimte. In de ene buurt zijn veel meer speelvoorzieningen dan in de andere, de kwaliteit verschilt enorm evenals de mogelijkheid voor toezicht op speeltuinen. Opvallend was bovendien de mate waarin de wensen en klachten van ouders serieus worden genomen; ouders die de weg kennen in de gemeentelijke netwerken vinden meer gehoor dan ouders die zonder voorkennis of kennissen de gemeente benaderen. Voor een coalitie met de mond vol van inclusie – ‘iedereen doet mee’ – ligt er terrein braak om inclusie in de buurten in de praktijk te brengen!

Het beleid voor schone energie van deze coalitie kent nogal wat tegenstrijdigheden en lijdt aan te hoge idealen die niet realistisch zijn. Dat het onhaalbaar is om in 2040 van het gas af te zijn moest de wethouder al toegeven. Tegelijk stoomt de coalitie voortvarend door met beleid om alles te elektrificeren, ook al is die elektriciteit er niet. De werkelijkheid is dat er overal dieselgeneratoren staan om alle elektrische machines in de stad draaiend te houden. Enerzijds ziet het college diesel als zo vervuilend dat het niet meer mag, anderzijds mag het wel met een vergunning.

Nog zo’n tegenstrijdigheid: een open haard aansteken wordt beschouwd als zwaar vervuilend, maar het Afval Energie Bedrijf verbrandt wekelijks 900 tot 1800 ton afval dat speciaal met de trein uit Italië naar Amsterdam wordt vervoerd. Ook komt er afval vanuit Manchester en Leeds. Dat is niet uit te leggen, maar tal van Amsterdamse huishoudens draaien nu eenmaal op stadsverwarming die uit de ovens van de AEB komt; zonder het verbranden van Italiaans afval zitten ze in de kou.

En dan deze: de Amsterdamse havenbedrijven zijn al geruime tijd druk bezig met een eigen energiecoöperatie ECAH - Energie Coöperatie Amsterdamse Haven, waarin zij proberen zo efficiënt mogelijk met de energie om te gaan en die te delen. Hoogspanningsnetbeheerder Tennet is vol aan de bak voor allerlei maatregelen om de wachtlijsten voor stroom weg te werken en stroomuitval te voorkomen. Echter de huidige coalitie blijkt niet erg bereid om mee te werken aan dit soort dringend noodzakelijke innovaties. Dat moet anders!

Wie volgt de logica nog? Het verwachte gebruik van elektriciteit is in 2050 3 tot 4,5 keer zoveel als nu, zo geeft het college zelf aan. Maar er is zelfs nog geen begin van een oplossing waar Amsterdam al die extra elektriciteit dan vandaan

gaat halen. Heel Amsterdam vol windmolens zetten dan maar? Er is ook geen begin van een oplossing voor het afvalprobleem dat eraan komt als alle windmolens en zonnepanelen vervangen worden na 15-20 jaar. Ze zijn amper recyclebaar, er wacht ons een heuse afvalberg.

Ook is er veel verspilling door beleid op beleid. Eerst moeten de cruises die in Amsterdam aanlanden van walstroom gebruik gaan maken: inmiddels zijn daarin tientallen miljoenen geïnvesteerd. Vervolgens moet het aantal cruises halveren en moet de hele Passenger Terminal Amsterdam de stad uit. Zo gooit de huidige coalitie de investeringen in schone energie gewoon weg.

Oplossing

Een schoon en leefbaar Amsterdam ontstaat waar bewoners en ondernemers zich willen en kunnen inzetten voor het grotere geheel, waar de overheid zorgt voor goede inrichting en onderhoud en waar de grootstedelijke problemen eerlijk onder ogen worden gezien en waar samen naar een oplossing wordt gezocht. Deze invalshoeken beïnvloeden elkaar en de politiek heeft er zeker invloed op. Daarop baseert Namens Amsterdammers. de aanpak voor een schoon en leefbaar Amsterdam.

Buurtteams voor afval, reiniging en handhaving

Afval, reiniging en handhaving moeten opgaan in één organisatie die buurtgericht gaat werken. Daarbij letten we erop dat er managementlagen verdwijnen en dat bevoegdheden en verantwoordelijkheden zo laag mogelijk in de organisatie komen. De buurtgerichte teams bestaan uit medewerkers van de voorheen gescheiden organisaties. Samen werken zij aan schone en leefbare buurten. Dat is de manier om weer grip te krijgen op de openbare ruimte.

Buurtgerichte vergelijkingsmonitor Afval en Reiniging

De monitor van weleer die buurten vergelijkt qua afval en netheid, is sinds twee jaar terug van weggeweest, en dat was hard nodig! Elk team kan de eigen prestaties vergelijken met die van andere buurten. Deze monitor Afval en Reiniging staat ook online voor alle Amsterdammers. Het is een belangrijk instrument in de strijd voor een leefbare stad. Namens Amsterdammers. bewaakt niet alleen dat deze monitor niet nogmaals verdwijnt, maar ook dat de monitor een leidraad voor leefbaarheid wordt bij het dagelijks werk voor een schone stad.

Beter beheer van speeltuinen

Namens Amsterdammers. wil een duidelijk beleid voor beheer van speeltuinen, en in overleg met partijen als woningcorporaties en VVE's, ook van flats. De ouderwetse conciërge mag weer op het schild gehesen worden, met toezicht op alles wat er in en rond diens domein gebeurt, waar bewoners en bezoekers worden gekend en aangesproken. Bij deze rol horen heldere verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Uiteraard kunnen ook vrijwillige buurtbewoners deze rol vervullen: graag zelfs!

Speelplekken en bewegen

Voor sport- en speelruimte in de wijk wil Namens Amsterdammers. samenwerken met de buurtbewoners en kinderen zelf. Dat doen we niet alleen met bewoners die de weg weten en netwerk hebben, maar met alle Amsterdammers. We nemen hun wensen en klachten serieus. De jarenlange strijd van Driemond voor een skatebaan bijvoorbeeld verdient beloning. De inrichting van sport- en speelruimte mag per buurt verschillen mits de kwaliteit en het onderhoud goed zijn. Belangrijk is dat de ruimte kinderen uitnodigt om te bewegen. Dat geldt trouwens ook voor volwassenen, met en zonder beperking. Sport en beweging zijn belangrijk. Namens Amsterdammers. wil buurten zo inrichten en beheren dat je er gemakkelijk wandelt of hardloopt. Ook veiligheid en goed onderhoud dragen daaraan bij.

Tien jaren plan voor enorm achterstallig onderhoud

Namens Amsterdammers. doet aan de kiezers geen loze beloften over het wegwerken van het enorme achterstallige onderhoud van stoepen, wegen, kades, bruggen, rioleringsstelsel en gemeentelijk vastgoed. Want dit kost miljarden, en de dramatische schuld waarmee deze coalitie de stad achterlaat bedraagt ook al miljarden. Bovendien is het onmogelijk om op alle plekken tegelijk aan de slag te gaan. Duidelijk is in elk geval: hier moet een flinke investering komen.

Namens Amsterdammers. wil een tien jarenplan waardoor de stad weer systematisch op orde gebracht wordt zonder dat dit tot financieel wanbeleid leidt. Daarom bevat ons programma ook een stevige financiële paragraaf met bezuiniging op politieke en ambtelijke uitgaven, het verschuiven van middelen

van beleid en onderzoek naar de uitvoering en de verkoop van gemeentelijke bezittingen.

Actieteam 'leefbare stad bij werken aan achterstallig onderhoud'

Om al dat achterstallig onderhoud voor bewoners, bezoekers en ondernemers behapbaar te maken in een drukke stad, stellen we een speciale stadsregisseur 'leefbare stad bij werken aan achterstallig onderhoud' aan. Deze krijgt voldoende mandaat qua geld en management om de overlast voor burgers en bedrijven zoveel mogelijk te beperken en de uitvoering te versnellen.

Biodiversiteit en buurtbudgetten

Namens Amsterdammers. wil doorgaan met de buurtbudgetten voor geveltuinen en zelfbeheer van groenvoorzieningen. We zijn zuinig op de vele nieuw aangelegde perkjes en plantsoentjes overal in de stad; het biedt vele voordelen, op de eerste plaats voor biodiversiteit maar ook een aangename leefomgeving en betere wateropvang bij hevige buien. Voor verder buurtbeleid kijken we wel kritisch naar kosten en opbrengsten. Daarmee voorkomt de stad mislukkingen zoals verdroogde bloembakken en groenvakken die vooral afval en ratten dienen.

Bomen zijn goud waard

Dat er zoveel achterstallig onderhoud is bij bomen, verbaast Namens Amsterdammers. en dat moet worden opgelost. Bomen zijn goed voor de stad, voor mens, biodiversiteit, milieu en natuur. De vervanging van oude of zieke bomen kan beter en sneller. Bij nieuwbouwontwikkeling krijgen bomen hun eigen plek, ook al kost dat ruimte. Namens Amsterdammers. is tegen het verbranden van hout in biomassacentrales.

Forse verbetering beschikbaarheid toiletten

Sommige horecagelegenheden zijn toegankelijk voor toiletgebruikers, en op enkele plaatsen in de stad staan ook openbare toiletten. Amsterdam moet deze plekken, in samenwerking met bestaande faciliteiten zoals de Hoge Nood app, veel zichtbaarder maken. Zoals in Ierland al jaren te doen gebruikelijk is, wil Namens Amsterdammers. winkelcentra verplichten om toiletvoorzieningen te hebben die elk uur worden schoongemaakt. Bovendien wil Namens Amsterdammers. tien openbare toiletten bijplaatsen door de hele stad, volgens het (hufterproof) model dat Parijs gebruikt.

Werken aan een toekomst met sterk stijgend elektriciteitsgebruik

Het college meldt wel de verwachte enorme groei van elektriciteitsgebruik, maar biedt geen oplossing. Voor de belangrijke en moeilijke uitdaging dat Amsterdammers in de toekomst voldoende elektriciteit blijven houden en de CO2 uitstoot te beperken, volgt Namens Amsterdammers. drie denklijnen:

1. Wees voorzichtig met het afschaffen van fossiele energie zolang je geen alternatief hebt. Uitsluitend rekenen op een instabiel elektriciteitsnetwerk kan fatale gevolgen hebben waarbij ook het milieu slechter af is.

2. Energie die je niet gebruikt, hoef je ook niet op te wekken. Werken aan duurzaamheid door uitvoerbare en betaalbare isolatie heeft grote voordelen voor mens en milieu.
3. Zorg voor nieuwe energiebronnen die recht doen aan de schaal van de energiebehoefte in Amsterdam.

Namens Amsterdammers. wil geen windmolens buiten het havengebied. Een of twee kleine, veilige modulaire kernreactoren (SMR) bieden een structurele, betaalbare en schone oplossing binnen een redelijke termijn.

Oplossingen voor Amsterdammers:

1. Afval, reiniging en handhaving worden één organisatie en werken samen in een buurtgerichte aanpak op basis van de Monitor Afval en Reiniging.
2. Goed ontworpen en onderhouden speeltuinen in overleg met bewoners.
3. Buurten zo inrichten dat je er gemakkelijk wandelt en loopt, met of zonder beperking.
4. Tien jaren plan grootschalig onderhoud stoepen, wegen, kades, bruggen, rioleringen en vastgoed.
5. Actieteam 'leefbare stad bij werken aan achterstallig onderhoud'.
6. Oog voor biodiversiteit en stimuleren van de betrokkenheid van Amsterdammers daarbij.
7. Bestaande bomen beter onderhouden, snelle vervanging oude en zieke bomen, ruimte voor bomen bij nieuwbouw.
8. Geen fossiele energie afschaffen zonder betrouwbaar alternatief; goed uitnutten van gedane investeringen in schone energie zoals de walstroom bij de Amsterdamse cruise terminals.
9. Aandacht voor duurzaamheid door betaalbare en uitvoerbare isolatie van woningen en panden.
10. Geen windmolens in of bij de bewoonde omgeving of in de Noorder IJplas maar kleinschalige kernenergie voor betrouwbare energie-opwekking.

Veiligheid

Situatie

Amsterdam is wel een metropool genoemd: het heeft alle problemen van de grote westerse steden, maar je kunt er qua omvang nog doorheen fietsen. Het voordeel daarvan is dat veel veiligheidsproblemen duidelijk te lokaliseren zijn in bepaalde wijken. Het nadeel dat het soms problemen zijn die een stad met nog geen miljoen inwoners eigenlijk overstijgen.

Zo is er in het centrum sprake van veel activiteit vanuit witwassen en andere ondermijning. Het bedreigt de sociale cohesie, stuwt de vastgoedprijzen op en zorgt voor allerlei winkels die van weinig betekenis zijn voor de gewone economie of de consument. Onzichtbaar is de witteboordenhulp die er moet zijn voor deze activiteiten. Criminaliteit zoals de grootschalige drugshandel is flexibel ondernemerschap geworden, waartegen een veel trager werkende overheid zich moeilijk weert. Er is te weinig besef van de effecten van druggebruik in Amsterdam: dagelijks gebruikt men hier 80.000 lijntjes coke, 60.000 jointjes en 4000 pillen ecstasy. De drugshandel leidt ondertussen tot allerlei geweld in wijken, waar gewone burgers zich geconfronteerd zien met explosies. Er is sprake van kidnappings, afpersingen en rekrutering van puberjongens die daarmee veel te vroeg al hun kansen verspelen. Een ander effect van druggebruik is de beïnvloeding van gedrag op straat. Bij agressie of 'verward gedrag' is er vaak sprake van alcohol of druggebruik.

De politie is veel tijd kwijt aan verward gedrag bij gevallen die eigenlijk meer bij de zorg of de woningcorporaties thuishoren. De gemeente is gestart met een meldpunt zorg en overlast. Het staat in de kinderschoenen maar is een kansrijke vorm van samenwerking tussen verschillende instanties.

Per buurt zijn er grote verschillen in – ervaren – veiligheid, zo hoorden wij bij onze buurtbezoeken van het afgelopen jaar. Bijvoorbeeld waar vrouwen in de ene buurt bij nacht en ontij gewoon over straat durven gaan, vertellen anderen zelfs overdag te maken te hebben met straatintimidatie. In de ene wijk zijn er

allerlei leuke activiteiten voor de opgroeiende jeugd, in de andere wijk lopen jongeren met een mes of pistool rond.

Niet lief voor elkaar

De oproep van wijlen burgemeester van der Laan 'wees lief voor de stad en voor elkaar' is actueler dan ooit, helaas. Overal in de stad is sprake van een gedragsprobleem in de openbare ruimte. Mensen vliegen elkaar snel in de haren, ook in het verkeer en geven elkaar weinig ruimte. Het gaat ten koste van veiligheid en woon- en verblijfsgeenot. Verhuftering van gedrag, wordt het ook wel genoemd, en dat is verergerd de laatste jaren.

De gemeente investeert daarin met allerlei typen projecten en methoden, zonder duidelijke samenhang. Zo zijn er de gebieds- en thematische aanpakken, de projecten met de buurtrechter, en wordt gewerkt met straatcoaches, gezinsbezoekers, handhavers, toezichthouders, gastheren/vrouwen, hosts, fietscoaches, naast 'politie, jongerenwerkers en partners in het sociaal domein'. Op allerlei plekken in de stad is er ook agressie tegenover personeel. Voor het gemeentelijk personeel gaat het daarbij niet alleen om handhavers of stadsloketten maar ook bijvoorbeeld vuilnisophalers of mensen die in het Amsterdamse Bos werken. Omgaan met agressief gedrag behoort inmiddels tot de standaard opleiding voor personeel.

Sportclubs hebben ook met agressie te maken. Soms doen de ouders zelf er volop aan mee zodat er weinig voorbeeldfunctie is voor de jeugd.

Voor de vrijwilligers, waarvan veel activiteiten in de sport afhankelijk zijn, is het erg ontmoedigend.

De afgelopen jaren is vaak onduidelijk geweest wat er mag of niet mag, juist ook in de publieke ruimte. De eindeloze rij demonstraties vraagt veel te veel capaciteit van de politie en loopt regelmatig uit op incidenten en zelfs vernielingen. Impliciet wordt steeds gekozen voor het demonstratierecht en daarmee tegen voldoende capaciteit voor opsporing van misdrijven, tegen mensen die voor werk en zorgtaken of vanwege transport onderweg zijn en op blokkades stuiten en tegen de rust van mensen die dag in dag uit met geschreeuw geconfronteerd worden. De rechten van activisten gaan blijkbaar boven alle andere rechten. Dit heeft de onrust en onveiligheid in de stad vergroot.

Er zijn veel kritische geluiden over datacenters, de huidige coalitie wil nieuwe datacenters zelfs verbieden. Tegelijk prijst Amsterdam zichzelf als innovatieve tech-hub en wordt een goed werkende digitale infrastructuur als vanzelfsprekend gezien. Bovendien is de veiligheid van data een hot issue.

Namens Amsterdammers. bezocht ook de Reddingsbrigade Amsterdam die sinds een aantal jaren actief is op IJburg. Daarnaast zetten deze vrijwilligers zich in voor de zwemvaardigheden van alle Amsterdammers. Die laten te wensen over waardoor in onze waterrijke stad de kans op verdrinking toeneemt. Voor de

benodigde zwemlessen is er gebrek aan ruimte in zwembaden en de huurkosten zijn ook een probleem. Daarnaast hebben vrijwilligers, die deels van buiten Amsterdam komen om zich urenlang in te zetten voor de veiligheid van Amsterdammers, last van de zero-emissie zone en de hoge parkeerkosten. Ook de werving van vrijwilligers is een aandachtspunt. Tenslotte maakt de zero-emissie zone het varen met bestaand materieel deels onmogelijk terwijl alternatieven ontbreken. Dat is slecht voor de veiligheid!

Oplossingen

Namens Amsterdammers. ziet de veiligheidsproblematiek niet alleen als iets waarop veiligheidsmaatregelen losgelaten moeten worden maar als een probleem dat de stad als geheel raakt. In de stad van Namens Amsterdammers. mag je jezelf zijn, terwijl je de ander respecteert zodat die ook zichzelf kan zijn.

Iedereen kan beleefd en behulpzaam zijn

In de openbare ruimte zijn we beleefd en behulpzaam. In wijken en buurten zien we sociale cohesie als het basisweefsel voor veiligheid. Als niemand 'er meer van is', dan weten we wie de baas wordt en dat moeten we niet toelaten – en waar terrein is verloren, moeten we het terugveroveren.

Schoon en heel

Ook 'schoon en heel' helpt bij een veilige omgeving. Wanneer het buiten een troep is, neemt het gevoel toe dat je met anderen geen rekening hoeft te houden. Bovendien is de fysieke inrichting van de openbare ruimte belangrijk want die faciliteert ontmoeting en gesprek. Bij de wijkwandelingen kwam Namens Amsterdammers. daarin grote verschillen tegen: van blinde muren op straatniveau tot straten en tuinen die uitnodigen om elkaar tegen te komen.

Sociale cohesie en heldere wegen naar hulp

Bewoners en ondernemers kunnen en willen onveiligheid signaleren als ze de buurt kennen en samen optrekken: van de illegale prostitutie in woonhuizen tot straatintimidatie, van dealers tot huftergedrag in het verkeer. De veiligheidsaanpak per buurt kan verschillen maar het moet altijd glashelder zijn voor bewoners en ondernemers bij wie ze terecht kunnen. De wijkagent speelt altijd een centrale rol. In de visie van Namens Amsterdammers. doet de bewoner ertoe, doet de ondernemer ertoe, doet ú ertoe. Niet om alle last op de schouders te krijgen, maar omdat juist de bewoners en de ondernemers samen de kracht van Amsterdam vormen.

Onze buurten weer voor Amsterdamse bewoners en ondernemers

Wat we daarbij kwijt moeten zijn de verstikkende regels. De overheid kan niet alles oplossen, maar trekt het wel naar zich toe. En zo komt elk probleem in het domein van 'beleid' – een soort zwart gat waar je nooit iets van terug hoort – en van 'regels en procedures' – waar Amsterdammers inmiddels gek van worden en die hun initiatief juist afremmen. Samen de zaken regelen voor de buurt: daar moet het weer naar toe. In lijn met onze plannen voor een nieuwe bestuurlijke organisatie (zie vanaf pagina 54) geven we de buurten weer terug aan de Amsterdamse bewoners en ondernemers.

Veiligheid in de sport

Namens Amsterdammers. wil voortzetting van het bestaande beleid voor sociale veiligheid in de sport (VOG verklaring, gedragscode, vertrouwenspersoon). Ieder kind met en zonder fysieke beperking moet veilig, inclusief en binnen een pedagogisch sterk sportklimaat kunnen sporten.

Sport brengt veel uitdaging en plezier maar bij geschreeuw, gevloek en gedreig werkt dat niet. Ervaringen met de aanpak van agressie hebben laten zien dat cultuur een essentieel element is. Waar een goede sfeer is met behoorlijke omgangsvormen, spreken mensen elkaar gemakkelijk aan. Actief werken aan meer gemeenschapszin en verbinding is nodig. En als gasten zich misdragen, de wedstrijd consequent stilleggen. Helpt dat niet, dan komen ook levenslange schorsingen of desnoods het opheffen van clubs in beeld.

Namens Amsterdammers. beseft hoe groot de opgave is voor individuen die actief zijn in de sport en voor verenigingen die draaien op (soms ook nog te weinig) vrijwilligers. Steun is nodig voor de netwerken en het verenigingsleven in de sport. Vergelijkbaar met de Vrijwilligersacademie Amsterdam wil Namens Amsterdammers. samen met verenigingen en commerciële sportorganisaties een vrijwilligersacademie opzetten voor de Amsterdamse sportwereld.

Grenzen stellen

Amsterdam moet aan de slag met het stellen van grenzen aan demonstraties. Er zijn duidelijke, expliciete keuzes nodig. Die keuzes gaan over gedrag en grenzen maar ook over de eerlijke verdeling van politiecapaciteit. Het is niet normaal dat het demonstratierecht zoveel politiecapaciteit mag vragen ten koste van andere

gewenste politie-inzet. Namens Amsterdammers. wil een beperking aan het aantal demonstraties. Het is cynisch dat de politie veel tijd en energie moet steken in het begeleiden van mensen die hen beschimpen en wantrouwen, terwijl de mensen die juist op de politie zitten te wachten, in de steek gelaten worden. Dat moet anders!

Bovendien is demonstratierecht niet gelijk aan recht op het geven van overlast en al helemaal niet op het veroorzaken van schade. De organisator is hiervoor verantwoordelijk en betaalt de schade die ontstaat door vandalistisch gedrag.

Tegengaan ondermijning

Betreffende ondermijning is het essentieel om daders daar te raken waar ze het het meest voelen: in hun (illegaal opgebouwde) vermogen. Tegenover de flexibele criminelen helpen nieuwe regels amper: voordat regels en wetten door de bureaucratie in elkaar zijn gezet, zijn de vogels alweer gevlogen naar een andere regio of branche. Daarom: volle focus op de financiële stromen en op pluk-ze-kaal trajecten. Daarbij is samenwerking nodig met de Zuidas want er is altijd iemand die helpt de (schijn)BV's op te richten en adviseert over financiële wegen. Ondermijning bestrijden vraagt een aanpak vanuit het hele weefsel eromheen.

Daarnaast wil Namens Amsterdammers. uitbreiding van de NV Zeedijk-methode: het strategisch aankopen en beheren van panden om te komen tot gezellige en veilige (winkel)straten met sociale cohesie. Verdere toepassing is belangrijk bij straten in en rond de Wallen, zoals de Warmoesstraat, en wellicht ook in bepaalde buurten buiten het centrumgebied. Dat kan door de NV Zeedijk zelf uit te breiden of door nieuwe NV's per straat of straatgroep te beginnen; als de werkwijze maar hands-on in het gebied is. Een moeilijke opgave, omdat het zowel economisch-financiële kennis en maatschappelijk bewustzijn vraagt als streetwise zijn op spannende locaties. Maar juist die combinatie maakt in de praktijk het verschil. In het laatste, financiële hoofdstuk geven we aan hoe we dit mogelijk maken. Zo zetten we vastgoed in als middel voor leefbare winkelstraten en sociale cohesie in een buurt waar het erom spant.

Invoeren ingezetene criterium

Voor coffeeshops wil Namens Amsterdammers. het ingezetene criterium invoeren: alleen Amsterdammers kunnen drugs kopen in de coffeeshops. Dit zal een zeker waterbedeffect hebben waar de politie strikt op moet handhaven. Maar uit onderzoek blijkt dat het een flink aantal jonge toeristen ontmoedigt in Amsterdam rond te hangen; het vermindert het aantal drugstoeristen en legt beperking op aan het ongewenste 'in Amsterdam kan alles' gevoel.

Geen ramen maar besloten ruimten

Namens Amsterdammers. wil een einde aan de openbare expositie van vrouwen die in de prostitutie werken. Een onafzienbare stroom mensen loopt avond aan avond langs de ramen op de Wallen, met kinderen en al. Dat kan niet langer zo. Niet de business maar de ramen worden gesloten. Met QR-codes of andere

creatieve middelen is heel goed te bepalen wat er in een bepaalde kamer te verkrijgen is. Zo kan de echte klandizie blijven komen maar de dagjesmensen en vrijgezellengroepen die voor veel overlast zorgen en de vrouwen beledigen, zullen een ander vermaak moeten zoeken.

Namens Amsterdammers. is tegen een erotisch centrum aan de Zuidas.

Gedrag op straat

Zoals gezegd vindt Namens Amsterdammers. goed gedrag op straat erg belangrijk, zowel voor Amsterdamse bewoners en ondernemers als voor dagjesmensen en buitenlandse toeristen. Een consequent boetebeleid is nodig voor gedragingen zoals: pissen en poepen in portieken, schreeuwen in de nacht, meenemen of beschadigen van bezittingen van bewoners en ondernemers inclusief het vernielen van geveltuintjes, het gooien van afval op straat, nafluiten en roepen van vrouwen en meisjes, lawaai maken op het water, beledigen en bespugen van (vermeende) mensen uit de lhbtq+-groep en ook asociaal gedrag in het verkeer: opgevoerde e-bikes en scooters, extra geluid van uitlaten en gedrag dat andere verkeersdeelnemers in gevaar kan brengen. De boetes hiervoor innen handhavers ter plekke.

Voor effectieve methoden van gedragsbeïnvloeding in drukke binnensteden wil Namens Amsterdammers. samenwerken met EU steden als Barcelona en Venetië.

Aanpak van verward gedrag in wijken

Het nieuwe Meldpunt Zorg en Overlast is een goed begin. Komende jaren moet de gemeente meer regie nemen en inzetten op een actievere werkwijze: sneller reageren en outreachend werken, met minder bureaucratie de slagkracht vergroten. Waar privacywetgeving samenwerking tussen instanties in de weg zit, is Namens Amsterdammers. voorstander van een pilot om dat te doorbreken. Daarnaast is het belangrijk te erkennen dat niet elke persoon zelfstandig kan wonen in een omgeving met anderen. Namens Amsterdammers. is voorstander van het creëren van nieuwe kleine pensions (zie pagina 44).

Verschillende levensstijlen en overtuigingen

Namens Amsterdammers. hecht zeer aan de scheiding van kerk/moskee en staat. Dit is voorwaarde om samenleven in een diverse stad mogelijk te maken, net als de basisprincipes van vrijheid van meningsuiting en non-discriminatie. We leven in een tijd waarin we stappen terug lijken te zetten voor de rechten van vrouwen en lhbtq+ en waarin antisemitisme toeneemt. Bovendien is er nog steeds veel discriminatie op basis van afkomst, cultuur, leeftijd of fysieke beperking.

Alle burgers van Amsterdam mogen hun eigen levensstijl en levensovertuiging hebben mits ze zich binnen de wet gedragen. Daarbij dienen ze de levensstijl van andere Amsterdammers te respecteren, wat echt niet altijd makkelijk is maar wel voorwaarde om in een diverse stad samen te leven. Namens Amsterdammers. koestert en verdedigt de verworven rechten van vrouwen en

lhbtq+. We spreken ons uit tegen discriminatie en steunen concrete activiteiten die helpen om discriminatie te verminderen of uit te bannen. Ook is bijzondere inspanning nodig voor de veiligheid van Joodse Amsterdammers.

Datacenters onder voorwaarden

Datacenters hebben een groot belang voor de stad. Ze verwerken de vele gegevens die onze zorg, ons onderwijs, onze bedrijven, onze gemeente en de contacten tussen bewoners onderling draaiende houden. Het verbieden van nieuwe datacenters zoals het huidige stadsbestuur wil, is onzin want je kunt vooruitgang niet stoppen. Bovendien heeft Nederland er belang bij om data op eigen bodem te hebben. Verbieden is dus geen optie maar Namens Amsterdammers. stelt wel strenge eisen aan datacenters: a. ze dienen te werken met zoveel mogelijk groene stroom b. ze hergebruiken water of werken met innovatieve koelingen c. ze zorgen voor goede inpassing in de omgeving.

Reddingsbrigade Amsterdam

Namens Amsterdammers steunt het werk van de Reddingsbrigade en wil dat actief met hen wordt meegedacht over oplossingen voor het tekort aan ruimte in zwembaden en de hoge kosten voor ruimtehuur en parkeerkosten. De Reddingsbrigade krijgt een regisseur, een vast ambtelijk aanspreekpunt om belangrijke zaken binnen het gemeentelijke oerwoud met hen te regelen. Vrijstelling van de zero-emissie zone voor vaar- en voertuigen hoort daarbij. Namens Amsterdammers. wil meer vrijwilligers die uit Amsterdam zelf komen en legt een grotere nadruk op goed kunnen zwemmen, eventueel via schoolzwemmen of de BSO. Om het waardevolle werk van de Reddingsbrigade dichtbij alle Amsterdammers te brengen, geven we hen een plek in het nieuwe festival (zie pagina 48).

Oplossingen voor Amsterdammers:

1. Zero tolerance voor agressie in de sport: desnoods stilleggen, schorsen en opheffen. Ondersteuning door oprichting Vrijwilligersacademie in de sport.
2. Keuzes, beperking politie-inzet en betere handhaving bij demonstraties.
3. Bestrijding ondermijning door financiële aanpak en door uitbreiding NV Zeedijk methode: vastgoed als middel.
4. Invoer ingezetene criterium voor coffeeshops.
5. Geen zichtbare expositie van vrouwen in de prostitutie; werken achter gesloten ramen.
6. Consequent boetebeleid bij asociaal gedrag op straat en water.
7. Proactieve werkwijze Meldpunt Zorg en Overlast.
8. Respect voor diversiteit Amsterdammers, scheiding van kerk/moskee en staat en behoud verworven emancipatierechten.
9. Datacenters zijn nodig, maar we stellen wel voorwaarden.
10. Actieve ondersteuning van het werk van de Reddingsbrigade.

Wonen

De situatie

Wonen in Amsterdam is voor een groeiende groep onbetaalbaar. Amsterdam kent net als de rest van Nederland een groot woningtekort. En vrijwel ieder jaar vallen de nieuwbouwcijfers tegen: het huidige college van B&W gaf aan jaarlijks 7.500 nieuwe woningen te bouwen maar in 2023 en 2024 werd maar tweederde van de ambitie gehaald met 5109 en 4541 woningen.

Veel gezinnen wonen in te kleine woningen. Dit is een oorzaak van stress en van teveel vocht en schimmel. 50% van de grote woningen wordt bewoond door een of twee bewoners. Verhuizen is voor hen niet vanzelfsprekend. Bovendien hoorde Namens Amsterdammers. bij de buurtbezoeken over allerlei belemmeringen voor bewoners die aangeven graag te willen verhuizen. Denk aan een ouder echtpaar in een vijfkamerwoning die graag naar een nieuwe levensloopbestendige woning in een ander stadsdeel wil verhuizen. Vanuit de regeling 'Van groot naar beter' kunnen zij hun huurprijs meenemen, maar de gemeente staat niet toe dat zij hun parkeervergunning meenemen waardoor zij hun auto moeten wegdoen. Op dat soort onlogische overheidsregels – en dus niet op de onwil van bewoners zelf – loopt de doorstroming vast.

Namens Amsterdammers. spreekt vele geboren en getogen Amsterdammers die niet meer in aanmerking komen voor een woning in Amsterdam. Allerlei woningzoekenden, zoals statushouders of medisch urgenten krijgen voorrang waardoor doorsnee Amsterdammers blijven inwonen bij hun ouders of uitwijken naar Purmerend, Almere of nog verder weg. Een pand aan de Marnixstraat dat geschikt was voor seniorenwoningen, werd zelfs herbestemd voor de opvang van gedocumenteerden. Het systeem met urgentieverklaringen voor woningzoekenden werkt oneerlijk uit. Het betekent dat de schoonmaker van 31

jaar nooit meer in aanmerking komt voor een woning in Amsterdam omdat hij wél een baan en géén problemen heeft.

De afgelopen jaren zijn er veel woningen boven winkels en bedrijven gerealiseerd, vaak met behulp van subsidie voor de onrendabele top van de gemeente. Voor niet betrokken vastgoedeigenaren blijft het echter mogelijk om etages langdurig, tot soms tientallen jaren, aan de woningmarkt te onttrekken. Voor bewoners van woonwagenkampen zijn er eveneens wachtlijsten. Ondertussen blijven vrijgekomen plekken soms wel tot een jaar leegstaan, hoewel voldoende belangstellenden erop reageren. Het woonwagenkamp aan de Johan Broedeletstraat moet al 25 jaar verplaatst worden maar actie blijft uit. Nu er grote woningbouwplannen op die locatie zijn, is verplaatsing nog urgenter. Tevens is er onderhoudsachterstand op veel woonwagenkampen. De externe projectleider voor woonwagenlocaties wordt betaald uit het onderhoudsbudget, waardoor er te weinig middelen voor onderhoud zijn. Expats hebben veel geld voor een hoge huur en meestal weinig binding met de buurt waarin ze wonen. In meerdere buurten leidt de vestiging van veel expats tot verschraving van de sociale cohesie en forse stijging van huurprijzen.

In de laatste coalitie is de bestuurlijke aanpak van Wonen versnipperd geraakt omdat Volkshuisvesting een aparte portefeuille is geworden. Dit leidt tot tegenstrijdigheden en gebrek aan daadkracht.

De Rekenkamer Amsterdam-Zaandijk heeft aan de hand van twee gebiedsontwikkelingen (NDSM-werf West en Amstel III) onderzocht in hoeverre de ambities van de gemeente Amsterdam ('de complete stad') (nog) in evenwicht zijn met de (financiële) mogelijkheden. De financiële middelen van de gemeente Amsterdam en de ambities van de gemeente matchen niet met elkaar. Het oorspronkelijke voornemen om een gemengde wijk te realiseren leidt wegens gebrek aan middelen uiteindelijk tot een wijk met grotendeels kleine woningen waar bewoners ruimten moeten delen en waar voor voorzieningen (zoals gebruik wasmachine) soms bijbetaald moet worden. De nadruk op aantallen nieuwe woningen en de betaalbaarheid maakt dat het in de praktijk vaak moeilijk blijkt ruimte te vinden voor groen en natuur, voor sport en dat de OV-bereikbaarheid van nieuwe wijken niet altijd goed is. Dit ziet Namens Amsterdammers. ook terug in de nieuwbouwwijk Weespersluis: voorzieningen als scholen en buitenschoolse opvang zijn te klein, trapveldjes en hangplekken ontbreken. OV is er alleen aan de rand van de wijk.

Ook constateert de Rekenkamer dat de (aanvullende) eisen voor klimaatadaptatie en duurzaamheid soms strijdig zijn met andere eisen die de gemeente (en het Bouwbesluit) aan nieuwe woningen. Bedrijvigheid en werkgelegenheid verdwijnen en de gemeentelijke normen voor nieuwe werkgelegenheid zijn niet marktconform met als gevolg leegstand, onvoldoende voorzieningen en met name maakindustrie en kleine creatieve bedrijven krijgen geen nieuwe plek.

Oplossing

Namens Amsterdammers. vindt fijn wonen superbelangrijk. Uit bijna alle buurtbezoeken die wij het afgelopen jaar hebben afgelegd, kwam de wens voor een goede en betaalbare woning naar voren. Fijn wonen betekent dat je je thuis voelt, het draagt bij aan je geluk en vergroot de ontplooiingsmogelijkheden voor jong en oud. Het draagt bij aan sociale cohesie, het verminderen van eenzaamheid en van zorgkosten.

Vorrang voor geboren en getogen Amsterdammers

Namens Amsterdammers. wil een voorrangsregeling voor geboren en getogen Amsterdammers. Zij zijn jarenlang amper meer in aanmerking gekomen voor een woning. Dit rechtvaardigt een inhaalslag. Ook is het erg belangrijk voor de sociale cohesie in Amsterdam dat bewoners die hier zijn geboren en opgegroeid, kunnen blijven wonen in de buurt van familie en kennissen. Het pand aan de Marnixstraat dat werd herbestemd voor ongedocumenteerden, wordt 'terug'bestemd voor seniorenwoningen, met voorrang voor ouderen uit de Jordaan. Bovendien schaffen we, met uitzondering van ernstige medische urgentie, het systeem van urgentieverklaringen af.

Werken met expats = bouwen voor expats

Namens Amsterdammers. wil dat bedrijven die expats aantrekken zelf meewerken aan de ontwikkeling van nieuwe huisvesting, zoals ASML in Eindhoven doet. Ook is meer bewustzijn nodig over de impact op sociale cohesie in buurten: bedrijven kunnen daar meer initiatieven voor nemen.

Realiseren: met stofkam door de nieuwbouwlocaties

Om het woningtekort terug te dringen is nieuwbouw van woningen de geëigende manier. Hoe krijgen we die productie omhoog? We zullen (opnieuw) met de stofkam door de stad gaan om nieuwbouwlocaties, klein en groot, te vinden. Van

die locaties moet in eerste instantie bepaald worden hoe snel daar gebouwd kan worden. Dat maakt dat locaties zullen afvallen. Denk aan (delen van) Haven Stad: de uitkoop en verplaatsing van bedrijven en de sanering van de voormalige bedrijfslocaties gaan decennia duren en enorm veel geld kosten. Geld dat door de gemeente terugverdiend moet worden en uiteindelijk – via de erfpacht - terugkomt in de (grond)prijs van de woningen en voorzieningen. Daar komt bij dat Namens Amsterdammers. zuinig is op praktische werkgelegenheid en die liever niet ziet verdwijnen voor woningbouw. Namens Amsterdammers. pleit voor het opnieuw vastleggen van nieuwbouwlocaties, gerangschikt naar de termijn waarop op die locaties gebouwd kan worden.

Snel Almere Pampus en Haarlemmermeer West ontwikkelen

Ook willen we in samenspraak met de gemeente Almere de locatie Almere Pampus ontwikkelen en dat gebied noemen we dan Amsterdam Buiten. Voordeel is dat die locatie op alle overheidsniveaus al geduid is als toekomstige woningbouwlocatie. Hier zijn 25.000 – 35.000 woningen te ontwikkelen. Ook die locatie is niet gratis; er moet een metro- of sneltramverbinding worden aangelegd. Maar deze woningen zijn in ieder geval sneller en goedkoper te realiseren dan locaties als Haven Stad of Waterland.

Aan de westzijde van Haarlemmermeer ligt goed bebouwbaar terrein klaar voor 16.000 woningen. Een ideale mobiliteitssituatie is hier niet maar voor Namens Amsterdammers. gaat het belang van meer woningen op die locatie voor. Deze kans willen we oppakken in samenspraak met de gemeente Haarlemmermeer.

Stoppen met Haven Stad

Namens Amsterdammers. ziet geen heil in het verder ontwikkelen van Haven Stad. Het idee om in Waterland te bouwen ondersteunen wij evenmin: dit tast een prachtig landschap aan, nog los van de verkeersproblemen rond de A10. Ook zijn de ontwikkeltermijnen zijn te lang, de infrastructurele problemen voor auto's en openbaar vervoer zijn te groot en de hoge kosten van werven en saneren maakt de woningen peperduur.

Minimaal 70 vierkante meter

Namens Amsterdammers. ziet dat de gemeente Amsterdam steeds kleinere woningen bouwt. Wij zijn daartegen, een woning van 70 vierkante meter is wat ons betreft de ondergrens zowel voor alleenstaanden als voor meerpersoons huishoudens. Woningen moeten toekomstwaarde hebben.

Onorthodoxe maatregelen

Om het woningtekort terug te dringen zijn naast zoveel mogelijk nieuwbouw ook onorthodoxe maatregelen nodig. We noemen er een paar: hospitaverhuur, woningsplitsing, onderverhuur, woningaanpassing. Het is fijn als ouderen een kamer mogen verhuren zonder gedoe: de woningmarkt profiteert én het helpt tegen eenzaamheid.

En we maken daarbij een belangrijke kanttekening: al deze onorthodoxe manieren om het woningtekort terug te dringen vinden plaats op basis van vrijwilligheid en moeten technisch eenvoudig en goedkoop te realiseren zijn. Vrijwilligheid geldt wat Namens Amsterdammers. betreft niet langer voor eigenaren van leegstaande etages boven winkels en bedrijven. Zij krijgen nog twee jaar de kans om leegstaande ruimten tot woning te verbouwen. Doen zij dit niet, dan gaat de gemeente over tot onteigening in het grotere belang van de stad.

Nadruk op gemêleerde buurten en doorstroming

Er zijn nogal wat zaken (huurbeleid, huurtoeslag) die je als gemeente niet kunt beïnvloeden. Kortom: het speelveld is beperkt. Wat wel kan, is met de corporaties en projectontwikkelaars van gedachten wisselen hoe we gevarieerde wijken kunnen bouwen, waarvan een deel (sociale huur of koop, middeldure huur) echt betaalbaar is. En dat deel is dan niet standaard 40%. dus afstappen van standaard 40-40-20. Veel meer nadruk op gemêleerde buurten en doorstroming. Een andere optie is ontwikkelaars sociale huurwoningen te laten bouwen die ze onder de kostprijs verhuren, en er een termijn van 20 jaar op te zetten waarna deze woningen verkocht mogen worden.

Zorg voor woonwagenvakken

Verhuur en onderhoud van woonwagenvakken hoort bij de gemeentelijke basistaken. Leegkomende vakken vult de gemeente snel op. Onderhoudsbudget besteedt Namens Amsterdammers. aan onderhoud en niet aan externe projectleiders die het reguliere ambtelijke werk doen. Het woonwagenvak aan de Johan Broedeletstraat krijgt na 25 jaar eindelijk zekerheid over de locatie.

Kooppilot voor 500 zittende huurders

We zijn terechtgekomen in de vreemde situatie dat veel huurders maandelijks 1000 of 1500 euro huur betalen, maar voor dat bedrag niet mogen kopen omdat de banken het risico te groot achten. Ook al hebben mensen een stabiel inkomen en is de omvang van de hypotheek ten opzichte van de waarde van de woning gunstig. Namens Amsterdammers. wil een pilot met de banken voor 500 zittende bewoners/huurders om in plaats van duur te huren, te kunnen kopen.

Bestuurlijke en ambtelijke organisatie

Bestuurlijk brengen wij bouwen en wonen weer in een portefeuille met volkshuisvesting en grondzaken om meer eenheid van beleid en bestuurlijke daadkracht terug te brengen in Amsterdam. Meer bouwen is mogelijk bij een betere bestuurlijke houding: zie knelpunten onder ogen en hak knopen door, bestudeer dilemma's aan het begin van de planvorming en maak afspraken, werk vanuit (gecontroleerd) vertrouwen met corporaties en marktpartijen. Daarmee treedt flinke versnelling op.

De ambtelijke organisatie rond bouwen en wonen wordt gekenmerkt door een gebrek aan mandaat. Namens Amsterdammers. hoort regelmatig dat de ambtelijke capaciteit op projecten voldoende is en dat de kennis en kunde van de ambtenaren toereikend zijn. Echter, ambtenaren kunnen (vrijwel) niets zelf beslissen. Voor vrijwel ieder besluit (techniek, architectuur, kosten) moet(en) (een) collega('s) hoger in rang geraadpleegd worden. Dit vertraagt de ontwikkeling en realisatie van plannen in hoge mate.

Namens Amsterdammers. pleit voor een andere ambtelijke werkwijze rond bouwen en wonen: de (senior) ambtenaar betrokken bij een woningbouwproject heeft inhoudelijk, maar ook in financiële zin, voldoende mandaat. Het financiële mandaat is gerelateerd aan de omvang van het project.

Terugkoppelen met juristen van de gemeente van standaardcontracten (zoals een erfpachtovereenkomst) moet binnen de projectgroep plaatsvinden en veel sneller gaan dan nu.

De ambtelijke en bestuurlijke aarzeling bij industrieel bouwen mag weg. Aan de buitenkant van deze bouwvorm kun je genoeg variëren terwijl je het feitelijk bouwen van de woning met 50% tijd inkort. Het vraagt bovendien 40% minder – schaars – bouwvakkerspersoneel. Het is sneller, goedkoper en biedt broodnodige oplossingen voor de nijpende woningnood.

Monumenten

Amsterdam is een stad vol monumenten. We zijn zuinig op het erfgoed dat ons is toevertrouwd en samen behouden we onze mooie stad.

Amsterdam staat vol prachtig erfgoed. De grachtengordel is niet voor niets Unesco erfgoed. Maar in die monumenten moet gewoond en gewerkt kunnen worden want behoud is op termijn het best gegarandeerd bij zorgvuldig dagelijks gebruik. Namens Amsterdammers. vindt dat eisen en wensen op het gebied van duurzaamheid (energie) en toegankelijkheid voorrang moeten krijgen boven monumentenzorg om de monumentenzorg.

Oplossingen voor Amsterdammers:

1. Voorrang voor geboren en getogen Amsterdammers.
2. Geen Haven-Stad maar Almere Pampus / Amsterdam-Buiten met goede oost-west verbinding.
3. Intensieve stofkam door de stad voor nieuwbouwlocaties.
4. Mogelijk maken van hospitaverhuur, onderverhuur, woningsplitsing en woningaanpassing op vrijwillige basis.
5. Senior ambtenaar verantwoordelijk per ontwikkeltraject met inhoudelijk en financieel mandaat, snellere doorlooptijd van alle aspecten woningbouw.
6. Beter behoud van monumenten door dagelijks gebruik, inclusief toegankelijkheid en aanpassingen voor energie.
7. Zorgvuldig beheer en onderhoud van woonwagenkampen, rekening houdend met de wensen van bewoners.
8. Kooppilot voor 500 zittende huurders.
9. Nadruk op gemêleerde, betaalbare buurten.
10. Daadwerkelijk bevorderen doorstroom: van groot naar beter met je auto!

Mobiliteit

Situatie

Mobiliteit is belangrijk voor Amsterdammers, zo hoorde Namens Amsterdammers. bij de vele buurtbezoeken. Dankzij mobilititeit kunnen ze aan het werk, zorg verlenen, boodschappen doen, klussen, familie en vrienden bezoeken. Maar de huidige politiek kijkt alleen naar nadelen van de auto. Vooral de auto, busjes en vrachtverkeer krijgen te maken met het beperkingsbeleid van de gemeente. Overal rare knips zodat je er niet door kunt, gebrek aan laad- en losplaatsen, weghalen parkeerplaatsen, onwerkbaar zero-emissie zones, overal betaald parkeren en de tarieven alsmaar verhogen. Het invoeren van betaald parkeren op zondag vergroot bovendien de eenzaamheid voor met name ouderen; het werkt drempelverhogend voor familie en bekenden om langs te komen. In nieuwe gebieden waar de parkeervergunning de laatste jaren is ingevoerd, moeten bewoners meer betalen voor een tweede vergunning. Die is bijvoorbeeld nodig omdat volwassen, werkende kinderen nog thuis wonen. Dus ze hebben dubbel pech: Amsterdam heeft geen woning voor hen en dus moeten ze extra betalen voor de parkeervergunning. Het is allemaal zo harteloos tegenover eigen bewoners.

De toekomst wordt nog erger: de gemeente wil parkeervergunningen gaan afpakken van mensen van wie de gemeente het niet nodig vindt dat die met de auto in de stad komen. Een huiveringwekkend beeld van Big Brother want daarvoor moet de gemeente van alles van u weten en daar ook nog een oordeel over vellen.

Steeds meer Amsterdammers geven aan het fietsen onveilig te vinden.

Fietspaden en kruisingen zijn te smal en onoverzichtelijk door de toegenomen fietsdruk. Komt bij: de snelheid van e- en fatbikes ten opzichte van ouderwetse fietsen en de breedte en lengte van bakfietsen. De gemeente laat fietsers steeds

vaker ruimte delen met de auto, waardoor gevaarlijke situaties ontstaan zoals in de Spuistraat waar het vrijliggende fietspad is opgeheven. De andere kant is dat door het anti-auto beleid steeds meer fietsers zich gedragen alsof de stad alleen van hen is, met vervelende effecten. Fietspaden worden steeds vaker aangelegd als tweerichting pad. Dat is - zeker in het donker - gevaarlijk. En ook hier ontstaat een neveneffect: fietsers gaan op eenrichtingsfietspaden eveneens tegen het verkeer inrijden.

Mede door landelijk beleid staat bovendien de betaalbaarheid van het openbaar vervoer onder druk. Mocht er een nieuwe OV-lijn kunnen komen, dan investeert de huidige coalitie liever in een metro naar Hoofddorp dan in goede oost-west verbindingen of verbinding over of onder het IJ. De nieuwe Hoofddorplijn maakt ruimte op het spoor mogelijk voor internationale treinen. Oftewel, het is duidelijk waar de prioriteiten van het huidige college liggen, bij internationaal reizen in plaats van goede binnenstedelijke verbindingen.

Oplossing

Goede verbindingen zijn cruciaal voor Amsterdam; ze vormen een bron van sociale contacten, van menselijkheid, van bevoorrading, van mogelijkheid tot bezoek en van zelfstandigheid. Of het nu gaat om woon-werk verkeer, om uitgaan, om activiteiten van ouderen of om mantelzorg, leerlingenvervoer of mensen met een beperking: mobiliteit is vrijheid.

Het feit dat er ook anderen zijn, beperkt de vrijheid. Dat geldt zeker bij mobiliteit in Amsterdam. Het is vol op straat en niemand kan als enige de ruimte voor mobiliteit benutten. Delen is noodzakelijk. Afpakken, wat sommige partijen in Amsterdam willen, dat is andere koek. Namens Amsterdammers. probeert zo goed mogelijk de mobiliteitsvrijheid van elke Amsterdammer te bewaken. Daarbij behouden we een realistische blik. Ja wandelaars gebruiken minder ruimte dus als iedereen loopt, is er meer ruimte om te bewegen. Auto's, vrachtwagens en bussen nemen meer ruimte in maar ze zijn domweg onmisbaar. Het is absurd hen ruimtegebruik te verwijten en vervolgens dwars te zitten.

Bevoorrading, zorg, werk: die mobiliteit gaat echt niet weg met politiek wensdenken. Het jaagt alleen maar de kosten op en leidt tot grote ergernis voor mensen die van die mobiliteit afhankelijk zijn. Experimenten met knips of paaltjes: weg ermee. De verschillende weggebruikers zullen elkaar moeten dulden, rekening houden met elkaar en beleefde omgangsvormen tonen.

Verder investeren in metroverbindingen

Voor Namens Amsterdammers. liggen de prioriteiten in Amsterdam. Onze eerste prioriteit is het station Sixhaven openen dat al deels gereed ligt in de Noord-Zuidlijn. Ook kan vanaf metrostation Isolatorweg in West een lijn onder het IJ doorgelegd worden naar de metrohalte Sixhaven (al dan niet via Centraal Station). Dit ontsluit zowel West als Noord.

Verder is het hoog tijd voor een Oost-West lijn. Nieuw-West is inmiddels zo groot als Alkmaar en de oostkant van de stad is ook enorm gegroeid. De nieuwe Oost-West lijn brengt in het tempo van de Noord-Zuidlijn bewoners van Nieuw-West naar IJburg en vandaar naar het nieuw te bouwen Amsterdam-Buiten in Almere.

Vergroting veiligheid fietspaden

Meer veiligheid komt niet tot stand door autoluw wensdenken maar door wegen en fietspaden zoveel mogelijk in te richten vanuit gelijke grootte en snelheid van verkeersdeelnemers. Juist soepele doorgaande routes voor auto's en vrachtverkeer maken het mogelijk om daarnaast veilige fietsroutes te creëren. Goede voorbeelden van veiliger fietsroutes waarbij snelle bakfietsen en e-bikes het andere fietsverkeer niet hinderen of verdringen zijn de Sarphatistraat en een deel van de Eerste Constantijn Huygenstraat.

Bovendien vraagt aanleg van veilige fietspaden om het volgen van het natuurlijke gedrag van fietsers (vergelijk goed voorbeeld Waterlooplein versus slecht voorbeeld Haarlemmerplein / Domela Nieuwenhuisplantsoen).

Fietsopstoppen en onveilig gedrag voorkom je ook door beter ontwerp vooraf. Op bepaalde plekken is meer ruimte nodig voor fiets-parkeren dan wel meer handhaving nodig omdat (slordig) geparkeerde fietsen langs fietspaden de doorgang versmallen. Onveiligheid ontstaat ook doordat aannemers, leveranciers en verhuizers een fietspad blokkeren. Namens Amsterdammers. erkent dat hun werk ingewikkeld is in de drukke stad maar stelt wel de eis dat ze zich medeverantwoordelijk tonen voor de veiligheid. Vanuit de gemeente is daarbij handhaving nodig.

Stoppen met auto pesten en de auto als melkkoe

We stoppen met auto pesten. Weg met de knips en beter nadenken over goede doorstroom. Er mag, indien mogelijk, best een bepaalde begrenzing zijn van verkeer in woonwijken, maar goede bereikbaarheid via hoofdwegen is en blijft essentieel voor veiligheid, werk, winkeliers, zorgtaken en familiebezoek.

We stoppen met de auto als melkkoe te behandelen. De gemeente int inmiddels 364 miljoen per jaar aan parkeergelden. De uitbreiding van betaald parkeren in Sloterdijk en Noord alleen al levert de gemeente weer 15 miljoen extra per jaar

op en treft vooral huishoudens met lage inkomens. Namens Amsterdammers. wil de huidige parkeertarieven bevriezen. Om eenzaamheid tegen te gaan en bezoek te faciliteren wordt parkeren op zondag buiten de Ring en waar mogelijk binnen de Ring gratis. Met parkeervergunningen wil Namens Amsterdammers. ruimhartig zijn. Wie een tweede vergunning nodig heeft omdat bijvoorbeeld de volwassen kinderen door woningnood nog thuis wonen, krijgt die voor hetzelfde bedrag als de eerste vergunning.

Niet de overheid bepaalt wie er nog auto mag rijden!

Heel ongerust zijn we over het 'Afwegingskader Doelgroepen' waarmee de gemeente parkeervergunningen wil gaan afpakken of weigeren. Deze ambitie van grotere overheidsmacht is mede de reden dat de huidige coalitie betaald parkeren heeft uitgebreid. Amsterdammers, let op uw zaak! Namens Amsterdammers. zet een streep door het Afwegingskader Doelgroepen.

Voor verkeersmaatregelen niet uitgaan van het centrum alleen

Verkeersmaatregelen moeten niet voor de hele stad gelden, als ze niet voor de hele stad van belang zijn. Al te vaak is de situatie van Amsterdam Centrum leidend voor het beleid in de hele stad. Dertig kilometer per uur op de grachten is logisch, maar deze maatregel laten gelden voor doorgaande routes in Zuidoost, Nieuw West of Noord is onnodig beperkend.

Goede bevoorrading van de stad

Amsterdam heeft geen goed logistiek beleid, ondanks de honderdduizenden logistieke vervoersbewegingen per dag. Dit is bijvoorbeeld te zien in de slordige manier waarop de gemeente met voedselvoorzienende bedrijven op de Groothandelsmarkt omgaat. Samenwerking is er nauwelijks. Maar wat als door het ontbreken van beleid de schappen van de winkels op een dag leeg blijven, net als uw bord? Dat is geen fictie in een groeiende stad zonder een plan voor de bevoorrading. Namens Amsterdammers. zet in op intensieve samenwerking met deskundigen én de bedrijven in de foodsector en logistiek.

Vervoer over water

De afgelopen jaren is er onderzoek gedaan naar kansen voor vervoer over water en zijn diverse pilots uitgevoerd. Vervoer over water is niet eenvoudig in een stad waar de kades vaak niet goed bruikbaar zijn door achterstallig onderhoud. Waar kansen liggen, wil Namens Amsterdammers. die graag verzilveren. Pilots die zich bewezen hebben en betaalbaar en uitvoerbaar zijn, zetten we graag om in realisatie.

Liever een metro dan een gondel

Namens Amsterdammers. is tegen allerlei futuristische voorstellen om het IJ te overbruggen: zweefbruggen, magneetgondels enzovoort. Betrouwbaarheid en een zo goedkoop mogelijke aanleg en exploitatie staat voor ons voorop. Daarom: zo snel mogelijk openen van metrohalte Sixhaven.

Mobiliteit is een zorg voor de zorg

Namens Amsterdammers. heeft bijzondere aandacht voor een kwetsbare groep die het meeste last heeft van slecht beleid: ouderen en mensen met een (chronische) ziekte. Hoe vinden zij straks de weg naar hun (huis-)arts, het ziekenhuis of het verpleeghuis waar hun partner verblijft? Mantelzorgers moeten hun ouders en vrienden kunnen bereiken met de auto, en hen kunnen halen van en brengen naar zorglocaties. Verkeersplannen én de uitvoering beoordeelt Namens Amsterdammers. consequent vanuit zorg voor de zorg.

Weg met gevaarlijke paaltjes

Overall in de stad worden (fiets-)paden afgesloten voor ander verkeer dan de fiets met de rood-wit geblokte paaltjes. Die paaltjes zijn gevaarlijk en het knipperlicht bovenop werkt vaker niet dan wel. Namens Amsterdammers. wil dat deze gevaarlijke paaltjes verdwijnen.

Rustig wegbeeld

In de dagelijkse drukte zal elke weggebruiker zich moeten gedragen, wil het voor een ieder veilig en overzichtelijk zijn. De gemeente geeft daarbij het goede voorbeeld. Bij werkzaamheden komen de zorgvuldige omleidingsroutes van weleer terug, niet alleen voor auto's, ook voor fietsers en voetgangers, met speciale zorg voor mensen die moeilijk ter been zijn. Tegelijkertijd staan juist overal onnodige borden. Dit komt rust in het wegbeeld niet ten goede. Namens Amsterdammers. wil dat de gemeente met een stofkam door het verkeersbordencircus gaat en veel zorgvuldiger borden plaatst.

Oplossingen voor Amsterdammers:

1. Opening metrostation Sixhaven en doortrekken metro Isolatorweg naar Sixhaven of Centraal Station.
2. Samenwerking met Almere voor een Oost-West metrolijn.
3. Pakket aan maatregelen voor veiliger fietspaden.
4. Geen one-size-fits-all waarbij Amsterdam Centrum alles bepaalt, maar verkeersafwegingen op basis van lokale knelpunten.
5. Bevriezing parkeertarieven, buiten de Ring gratis parkeren op zondag en ruimhartig parkeervergunningbeleid.
6. Amsterdam blijft een vrije stad: stoppen met Afwegingskader Doelgroepen
7. Mantelzorgers kunnen hun dierbaren bereiken met de auto en hen daarmee naar zorglocaties vervoeren.
8. Afschaffen knips voor auto's en gevaarlijke paaltjes voor fietsers.
9. Goede logistieke agenda en kansen voor vervoer over water.
10. Rustig wegbeeld door meer orde in verkeersborden en omleidingen.

Economie en werk

Situatie

Amsterdam verkeert al een decennium in de luxe situatie dat er altijd werk genoeg lijkt te zijn. Dat is fijn want daarmee is er meestal keus voor de werkzoekende. De economie van Amsterdam is veelzijdig: dienstverlening, toerisme, horeca, gezondheidszorg, onderwijs, de haven, logistiek, Schiphol, ICT, startups, cultuur, sport en recreatie, groothandel en detailhandel. Het aantal bedrijfsvestigingen is enorm toegenomen, in tien jaar anderhalf keer. Er zijn vooral meer accountants-, notaris-, advocaten- en onderzoeksbureaus bijgekomen, naast een groot aantal zzp-ers. Toch is er reden tot zorg, want ondernemers zijn in toenemende mate ontevreden over de manier hoe Amsterdam met ze omgaat. Belastingen en boetes worden te gemakkelijk opgelegd en verhoogd. Dat een substantieel aantal ondernemers nog steeds bezig is de schulden uit de coronatijd af te betalen, wordt genegeerd.

Noodzakelijke mobiliteit is met de dag problematischer door toedoen van de gemeente zelf. Ook de vele regelgeving knelt. Net als burgers merken ondernemers dat er geen goed aanspreekpunt meer is bij de gemeente, ontdekte Namens Amsterdammers. bij gesprekken met ondernemers in allerlei buurten. De ambtenaar met wie je spreekt, heeft geen zeggenschap en moet het eerst aan anderen voorleggen. Problemen worden niet meer opgelost, sterker nog: de gemeente gaat eindeloze juridische procedures aan. Win je die, dan gaat de gemeente met de duurste advocaten – betaald door de Amsterdammers – alsnog naar de Raad van State. De ondernemers wachten op oplossingen en missen ambitie en kracht bij de gemeente om die oplossingen daadwerkelijk te realiseren.

De gemeente grossiert in tegenstrijdigheden, zegt het een maar doet het ander. Slechts enkele voorbeelden uit een veelvoud. Zo zegt de huidige coalitie kleine ondernemers te willen steunen en te verwachten dat grotere ondernemers in de stad investeren. Echter, de gemeente vergunt verhuur van 150 SWAP-fietsen die pal voor een bestaande fietsenwinkel komen. De gemeente plaatst een gesubsidieerd 'buurtkoffiehuis' pal voor het koffiehuis van een ondernemer. De RAI ontwikkelt nieuwe plannen waarin duurzaamheid en samenwerking in het stadsdeel centraal staan maar de gemeente wil congressen ontmoedigen. De gemeente betaalt facturen na 6 maanden maar dreigt ondernemers die een factuur niet gezien hebben meteen met intrekking van hun parkeervergunning, zonder herinnering of betaaltermijn. Door het opheffen van parkeerplaatsen, het verhogen van parkeerkosten en het instellen van de zero-emissie zone komen juist kleinere ondernemers in de problemen. Bovendien leidt de woningbouwplanpak ertoe dat kleine creatieve bedrijven en de maakindustrie geen plek meer vinden.

Ondernemers voelen zich een melkkoe die mag betalen maar eigenlijk 'sorry dat ik besta' moet zeggen. Hoe weinig besef er is van de opgelopen ergernis bleek wel uit verbaasde reactie van de burgemeester dat ondernemers geen grotere financiële bijdrage wilden leveren aan Amsterdam 750 jaar. Je kunt nu eenmaal niet ongestraft jaar in jaar uit ondernemers wantrouwen en uitmelken en dan op hun enthousiasme rekenen.

De Amsterdamse haven bestaat net als Amsterdam al 750 jaar en ontwikkelde zich van hout- en haringhaven en stapelmarkt tot een van de grootste fossiele havens in de wereld en de grootste voor de import van cacaobonen. De haven begon tien jaar geleden met de transitie naar meer circulaire bedrijven en productie en opslag van fossielvrije brandstoffen. Ook qua infrastructuur investeert de haven in verduurzaming, denk aan walstroom en waterstof. Woningbouwplannen van Amsterdam - Haven Stad - overschaduwden dit succes, want voor veel bedrijven is er geen alternatieve plek.

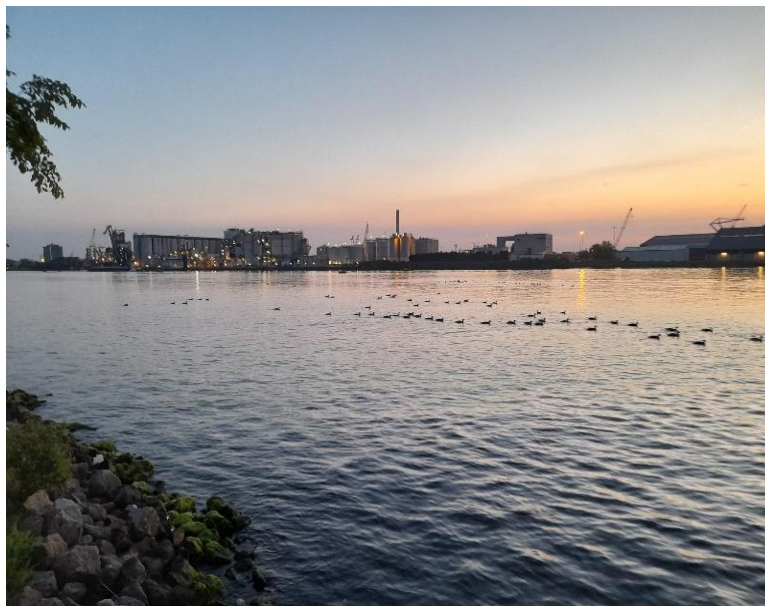
Delen van de binnenstad kampen met overlast van toerisme. Zowel dagjesmensen als buitenlandse bezoekers schreeuwen in de nacht, poepen en pissen in portieken, en gooien afval op straat. Het is vreselijk voor bewoners. Het aantal hotelovernachtingen neemt nog steeds toe. Het huidige beleid zoekt de oplossing in het verminderen van aantallen toeristen, door het maximum op 20 miljoen per jaar te zetten. Met ad hoc maatregelen wil de coalitie dat maximum bereiken, bijvoorbeeld door het aantal riviercruises en zeecruises te verminderen en de toeristenbelasting te verhogen. Inmiddels maakt belasting al een derde uit van een hotelkamerprijs maar er zijn politieke partijen die vinden dat die belasting nog veel hoger kan. Ondertussen hebben keurige toeristen net als bewoners te maken met zwerfvuil, asociaal gedrag en onveiligheid. Net als bewoners en ondernemers mogen ze betalen, maar ze krijgen geen kwaliteit. Verbazingwekkend bij dit alles is de gekozen locatie voor het nieuwe

Slavernijmuseum: op het Java eiland in het centrum, in plaats van een locatie buiten de ring.

De cultuursector heeft zich nog niet volledig hersteld van de coronaperiode. Voor musea worden de bezoekerscijfers van weleer nu niet gehaald. Toch bespreekt de Amsterdamse gemeenteraad serieus dat het Rijksmuseum of Artis geen reclame meer mogen maken omdat ze dan teveel bezoekers trekken die voor drukte in de stad zorgen. Het besef ontbreekt dat mede door die bezoekers de voorzieningen betaald worden. Ook ontbreekt trots op onze prachtige musea en dierentuin!

Ook stadsparken en zeker het Westerpark (met 123 evenementsdagen per jaar) kampen met overlast. Een toenemend aantal inwoners maakt gebruik van de stadsparken voor verblijf in groen en natuur maar de huidige coalitie geeft steeds meer ruimte aan evenementen en muziekfestivals. Waarbij, dat valt op, steeds de uitkomsten van participatiebijeenkomsten terzijde wordt gelegd (bv. Westerpark, Flevopark). Er is altijd gezegd dat met de opbrengsten van evenementen de natuur in de parken extra onderhouden kon worden. Maar nu blijkt: evenementen en festivals kosten de stad inmiddels 6 miljoen per jaar! Het groen lijdt eronder en krijgt er dus helemaal geen impuls door. Bovendien leidt de keus voor veel evenementen ertoe dat de stadsparken op allerlei momenten niet meer beschikbaar zijn voor de inwoners. Opmerkelijk is ook dat nog niet alle evenementen toegankelijk zijn voor mensen met een beperking.

Oplossing

Namens Amsterdammers. wil dat ondernemers weer gezien worden als partners die werkgelegenheid brengen, voor creatieve oplossingen zorgen en met wie we samen de schouders eronder kunnen zetten voor de stad. Op de eerste plaats is dat een kwestie van houding: de wil van het stadsbestuur om samen te werken

en dat dan ook daadwerkelijk doen. Ondernemersverenigingen, brancheplatforms en BIZ-structuren bieden volop mogelijkheden om aan de slag te gaan met de problemen van ondernemers zelf en oplossingen voor stedelijke problemen.

Klap-Erop-Kamer

Voor de knellende regelgeving stelt Namens Amsterdammers. een Klap-Erop-Kamer in: de plek waar de betrokken ambtenaren en bestuurders samen kijken waar een casus vastloopt en hoe die (snel) vlot te trekken. Soms zijn andere regels nodig maar lang niet altijd. Vaak helpt tijdige aandacht en samenwerking van betrokkenen, goede weging van belangen, bewustzijn van de noodzaak van tempo en overleg met mandaat.

Zuinig op werkgelegenheid

Namens Amsterdammers. is zuinig op werkgelegenheid, want die draagt in belangrijke mate bij aan welzijn en welvaart voor de Amsterdammers. Sectoren zoals het toerisme, detailhandel, de zorg, Schiphol en de haven bieden werkgelegenheid voor mensen vanuit theoretische en praktische opleidingen en daar gaan we zorgvuldig mee om.

Koesteren van boeren

Namens Amsterdammers. wil dat de gemeente onze boeren koestert die wonen en werken aan de randen van de stad, denk aan Weesp, Driemond en Waterland. Zij zijn belangrijk voor de biodiversiteit, voor het open landschap en voor de lokale voedselproductie.

Inclusieve arbeidsmarkt

Bedrijven die mensen met een afstand tot de arbeidsmarktkansen bieden, verdienen steun. Zo bouwen we aan een inclusieve arbeidsmarkt en sociale samenhang. Met bedrijven die medewerkers uitbuiten, zoals recentelijk gebeurde met schoonmakers in een fitnessketen, werkt de gemeente niet samen.

Hart voor de haven

Veel Amsterdammers beseffen niet dat ze de vierde haven van Europa hebben, en onbekend maakt onbemind. Namens Amsterdammers. wil meer binding tussen de haven en de stad door het mogelijk maken van scholenbezoeken, betere communicatie over vacatures en meer contact tussen opleidingen en bedrijven. Een idee om de haven te ontdekken is ook een Amsterdamse versie van het Rotterdamse ervaringscentrum Portlantis. Om meer slagkracht te bereiken voor de haven wil Namens Amsterdammers. het Rijk aanbieden om mede-eigenaar te worden (zie ook het laatste hoofdstuk over financiën).

Scala aan maatregelen binnenstad

Namens Amsterdammers. denkt dat het onmogelijk is om het aantal toeristen tot 20 miljoen per jaar te beperken, tenzij we een hek om Amsterdam heen zetten.

Wereldwijd gaan steeds meer mensen reizen. De overheid moet geen beloftes doen die ze niet waar kan maken. Maar het is essentieel om het gedrag in de openbare ruimte beter in de hand te krijgen. Hiervoor werken we samen met andere Europese steden die met dit type overlast te maken hebben, om de effectiefste methoden en maatregelen te ontwikkelen.

Daarnaast willen we inzetten op het aantrekken van kwaliteitstoeristen.

Vermindering van cruiseschepen, zoals afgelopen periode is besloten, is een bizarre maatregel. Dit zijn nu juist de vermogende toeristen die zich netjes gedragen, dus zij zijn welkom. Bovendien zijn zij de museumbezoekers waar onze stad op wacht. Een betere toerisme-beperkende maatregel is het ingezetene criterium voor de coffeeshops, waarbij alleen lokale inwoners klant kunnen zijn. Al jaren vraagt de politie om zo'n maatregel en dit betreft juist wel de toeristen die voor overlast zorgen met drank, drugs, pissen in de portieken en achterlaten van etensresten en verpakking op straat. Ook is dringend aandacht nodig voor gedrag en voor handhaving (meer hierover in hoofdstuk Veiligheid). Verder is het nodig te werken aan spreiding van toerisme, wat vooral te bereiken is door verlenging van de verblijfsduur naast uiteraard gerichte informatie voor toeristen. De eerste dag gaat iedere toerist naar de 'hoogtepunten' van Amsterdam die wereldwijd bekend zijn. Blijf je een paar dagen langer, dan kijk je ook naar andere plekken in een wijdere ring rondom het centrum. We doen dit samen met de in toerisme actieve ondernemers. Daarnaast willen we dat het nieuwe Slavernijmuseum naar een locatie buiten de ring gaat in plaats het zoveelste museum in het centrum te worden. Het Anton de Komplein kan een prachtige locatie hiervoor vormen.

De NV Zeedijk-methode – het strategisch aankopen en beheren van panden om te komen tot gezellige en veilige (winkel)straten met sociale cohesie – heeft zich bewezen in de overvolle binnenstad. Namens Amsterdammers. wil de NV Zeedijk meer investeringsruimte geven met die werkwijze door nieuwe kapitaalkrachtige partners zoals pensioenfondsen als aandeelhouder aan te trekken (zie ook het laatste hoofdstuk over financiën). In samenspraak met de NV Zeedijk en Stadsgoed kijken we of er vanuit dezelfde denkwijze eventueel nieuwe NV's zijn op te richten voor andere straten.

Van maatregelen elders in dit programma, voor een schonere, leefbaardere en veilige stad, mogen toeristen en dagjesmensen ook profiteren. Amsterdam kan zich veel meer dan nu tonen als gastvrije stad waar bovendien goede manieren voorop staan. Die verwachten wij van toeristen, van ondernemers en van onze eigen inwoners.

Verblijfsfunctie stadsparken centraal

Namens Amsterdammers. wil het aantal grote evenementen en festivals in de stadsparken halveren, evenals het gemeentelijk evenementenbureau. Dit betekent dat een aantal evenementen naar binnenlocaties toe moet. De verblijfsfunctie van de stadsparken en de kwaliteit van natuur en groen komen weer centraal te staan. Organisatoren van resterende evenementen betalen niet

alleen leges voor vergunningen maar ook een reële, kostendeekkende prijs voor de schade aan het groen. Daarbij is een voorwaarde dat ze zorgen voor toegankelijkheid voor mensen met een beperking. Heeft de gemeente daarin een eigen aandeel, dan werkt die daaraan volop mee.

Oplossingen voor Amsterdammers:

1. Positieve houding tot en proactief samenwerken met ondernemers.
2. Klap-Erop-Kamer voor casussen waar regelgeving knelt.
3. Koesteren van boeren en van bedrijven die mensen met afstand tot de arbeidsmarkt kansen bieden.
4. Zuinig op werkgelegenheid van theoretisch én praktisch opgeleiden.
5. Welkom aan kwaliteitstoeristen zoals toeristen van cruiseschepen.
6. Spreiding van toerisme met name door stimulering verlenging verblijfsduur.
7. Meer binding tussen de haven en de stad door scholenbezoeken, wandel/fiets ontdekkingsroutes, samenwerking bij vacatures en opleidingen.
8. Kwaliteitsverbetering van de Wallen en omgeving: strategisch vastgoedbeheer, stimuleren sociale cohesie, mooie winkels, goede restaurants e.d.
9. Samen aan de slag voor een schone, leefbare en gastvrije stad met prettige omgangsvormen.
10. Verblijfsfunctie en groen weer centraal in de stadsparken: halvering van het aantal evenementen in het groen.

Onderwijs en jeugdzorg

Situatie

De afgelopen jaren is er veel geïnvesteerd in het onderwijs. De gemeente Amsterdam heeft de beweging ingezet naar integrale kindcentra waar de voorschool, het primair onderwijs en de buitenschoolse opvang samen in een gebouw huizen. De aanpassingen die dit vraagt qua gebouw regelt de gemeente als eigenaar van schoolgebouwen. De gemeentelijke coördinerende rol voor onderwijshuisvesting verloopt over het algemeen goed.

Naast integrale kindcentra is intensief gewerkt aan een pilot met familiescholen, waarvan er inmiddels tientallen zijn. Begeleidend onderzoek bij deze pilot laat eerste, positieve resultaten zien.

Amsterdam wil inclusief onderwijs, dat is passend onderwijs voor elk kind, maar de aanmeldingen voor speciaal onderwijs blijven toenemen. Nog steeds staat centraal wat het kind niet kan, in plaats van waarom het onderwijs niet passend is. Bestaande barrières blijven bestaan.

De gemeente Amsterdam regelt leerlingenvervoer voor leerlingen die naar een bijzondere school gaan. Daarnaast regelt Amsterdam leerlingenvervoer vanwege levensovertuiging.

De gemeente is inkoper van jeugdzorg en daarmee bepalend voor wat beschikbaar is voor gebruikers in de stad: welk type zorg en aanbieders. Als ouders een ander type zorg nodig vinden, moeten zij een moeizaam proces met de gemeente doorlopen om zorg te krijgen. Daarbij komt dat de gemeente streeft naar efficiency, en liever enkele grote partijen heeft om de vele lichte gevallen van jeugdzorg op te pakken, dan de zwaardere gevallen die meer specialistische zorg vragen. Daarbij leeft ook de maakbaarheidsgedachte: het leven dient perfect te zijn. Er zijn tegenwoordig teveel diagnoses en teveel pillen

voor kinderen. Bureaucratie en te sterk doorgevoerde regels over persoonsgegevens maken het de jeugdzorg nog extra lastig.

Wie de begroting van Amsterdam doorneemt, ziet een woud aan regelingen en hulpverleningsmodellen, zonder dat duidelijk is hoe de samenhang in elkaar zit en of ze elkaar versterken of tegenwerken.

Oplossing

Namens Amsterdammers. steunt het beleid om te komen tot integrale kindcentra en wil hier verder in investeren door de noodzakelijke aanpassing van schoolgebouwen. Ook de trend naar Familiescholen is interessant, maar hier is nog wel een goede evaluatie nodig van de effecten in relatie tot de gedane investeringen.

Inclusief onderwijs

Namens Amsterdammers. wil dat onderwijs inclusief is, wat wil zeggen dat we actief dienen te zoeken naar de barrières die er zijn voor kinderen om mee te doen en te leren. Of zoals ze in Portugal zeggen: je hoeft geen etiket op een kind te plakken om in te grijpen. Het gaat om alle kinderen en het is ieders verantwoordelijkheid. Namens Amsterdammers. wil een proef met een aantal scholen om bijzonder onderwijs echt te integreren met het 'reguliere' onderwijs, waarbij dan ook de middelen van alle scholen benut kunnen worden. We willen minder labels en juist kijken naar het talent van elk kind. Vanzelfsprekend krijgen ook hoogbegaafde kinderen dan het passende onderwijs dat nu vaak nog ontbreekt.

Cruciaal zijn daarbij de docenten want die moeten het uitvoeren. Vaak valt de focus bij inclusief onderwijs op het 'leren hoe' voor docenten; beleid wordt op alle niveaus gemaakt behalve op klasniveau. Maar tijdens de les is de docent zelf de beleidsmaker! Namens Amsterdammers. wil meer aandacht voor samenwerking met docenten en een cultuur van leren, samenwerking en

kennisuitwisseling tussen docenten onderling en tussen scholen. Want dat zijn cruciale factoren voor succes, zo blijkt uit onderzoek.

Leerlingenvervoer

Namens Amsterdammers. wil dat het vervoer voor leerlingen die bijzonder onderwijs volgen goed geregeld is, liefst met vaste chauffeurs die de kinderen en de route kennen. Het regelen van leerlingenvervoer vanwege levensovertuiging vinden we een keuze van de ouders en niet iets wat de overheid hoeft te regelen en te financieren.

Uitgedijde regelingen en hulpverleningsmodellen beperken

Namens Amsterdammers. kijkt kritisch naar het woud aan regelingen en hulpverleningsmodellen. Er zijn veel te veel clubs die langs elkaar heen werken. Bovendien zien Amsterdammers zo door de spreekwoordelijke bomen het bos niet meer. Dat kan en moet eenvoudiger én effectiever.

Prioriteit jeugdzorg voor de zwaarste gevallen

Hoe graag we het ook zouden willen, dat elk kind alleen maar gelukkig is, is een illusie. De maakbaarheidsgedachte moet uit de jeugdzorg. Namens Amsterdammers. wil prioriteit voor de zwaarste gevallen, waar nodig met kleine, gespecialiseerde aanbieders. Dat betekent dat lichtere gevallen lang niet altijd hulp kunnen krijgen (in plaats van zoals nu, dat zeer schrijnende gevallen niet aan de beurt komen). De Ouder en Kind Teams die meewerken in het stellen van prioriteiten, kunnen een belangrijke rol spelen bij de acceptatie van tegenslag in het leven en kinderen leren hiermee om te gaan.

Praktijkgericht Actieteam tegen bureaucratie

Bovendien wil Namens Amsterdammers. een praktijkgericht Actieteam dat vanuit het perspectief van ouders en andere gebruikers kijkt naar de bureaucratie in het systeem, zowel voor de jeugdzorg als voor regelingen rond onderwijs. Niet onderzoeken maar aanpakken: waar zitten de hobbels en de stroperigheid en hoe lossen we die op.

Oplossingen voor Amsterdammers:

1. Talent centraal: pilot met aantal scholen om bijzonder onderwijs en regulier onderwijs samen te voegen.
2. Slechten van barrières om mee te doen en te leren.
3. Passend onderwijs ook voor hoogbegaafde kinderen.
4. Docenten maken de les! Van beleid door managers naar beleid in de klas.
5. Goed en betrouwbaar leerlingenvervoer voor kinderen die naar bijzondere scholen gaan.
6. Geen door de overheid geregeld en gefinancierd leerlingenvervoer vanwege levensovertuiging.
7. Van een woud aan regelingen en modellen voor hulpverlening naar een hulpverlening die voor Amsterdammers inzichtelijk is en goed werk levert.
8. In de Jeugdzorg prioriteit voor de meest schrijnende gevallen.
9. Afscheid nemen van de maakbaarheidsgedachte, op jonge leeftijd leren omgaan met tegenslagen.
10. Actieteam voor aanpak bureaucratie in jeugdzorg en onderwijsregelingen, vanuit het perspectief van de ouders en andere gebruikers.

Zorg, Welzijn en Gezondheid

Situatie

'Zorg goed voor de stad en voor elkaar', gaf burgemeester van der Laan aan de Amsterdammers mee. Inderdaad zien we bij onze buurtbezoeken veel zorgzame Amsterdammers die naast een druk bestaan naar hun medemens omkijken. Met talloze vrijwilligers, mantelzorgers, zorgmedewerkers en hulpverleners kunnen we trots zijn op Amsterdam als zorgzame stad. *Noaberschap* bestaat in Amsterdam al eeuwen!

Tegelijk geldt dat Amsterdam moeite heeft om ruimte te maken voor zorg. De vierkante meters nodig voor de praktijk van dokters, fysiotherapeuten, vroedvrouwen, tandartsen of ontmoetingsruimten voor zorgbehoevenden zijn schaars en duur. Bij nieuwbouw wordt soms zelfs vergeten om dergelijke ruimten in de nieuwe buurt in te plannen! Dat moet anders.

De gemeente Amsterdam voert de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) uit; die betreft met name hulp in de huishouding, thuiszorg en zinvolle dagbesteding. Gewerkt wordt langs een puntensysteem, waardoor een medewerker bijvoorbeeld wel mag stofzuigen maar niet de ramen lappen of boodschappen doen. Nog te vaak zijn de regels leidend in plaats van de behoefte van de zorggebruiker.

Amsterdam heeft zo'n acht aanbieders die de hulp uitvoeren, na een aanbesteding. De Amsterdamse GGD verzorgt de visitaties waarmee de gemeente de kwaliteit van het werk van de aanbieders beoordeelt. Over het algemeen probeert de gemeente clientgericht te zijn en ook coulance te tonen richting zorgbehoevenden. Een knelpunt zit bij de buurtteams waar veel is ondergebracht maar wie fungeert daar als aanspreekpunt? Ook het onderlinge contact tussen de teamleden laat te wensen over net als de bereikbaarheid.

Voor Amsterdammers kan thuiszorg kwetsbaar voelen: wie haal je in huis? De klachtencommissie zoekt het goed uit als er klachten zijn maar durven clients die in te dienen en weten ze de weg binnen het systeem?

Amsterdam investeert in hulp aan ongedocumenteerden. Aangezien elke investering een keuze is, gaat dit ten koste van iets anders. De opvang van ongedocumenteerden in de Marnixstraat is ten koste gegaan van huisvesting van oudere Amsterdammers uit de Jordaan.

Her en der in de stad is veel overlast van werkloze (EU-)arbeidsmigranten: drinken op straat, stelen in winkels, vrouwen naroeven, bedelen, schreeuwen e.d. De hulp aan deze groep varieert van mensen opvangen en zorg en onderdak bieden tot mensen helpen om terug naar huis te gaan.

Bij daklozen met problematisch gedrag wordt regelmatig gezegd: geef ze eerst een woning, dan komen ze tot rust. Het hebben van een woning zou de basis voor alles zijn. Uiteraard is dit een moeilijk te realiseren ambitie in Nederland.

Er is weinig kennis over preventie en bewegen, en niemand is ervoor verantwoordelijk. De meeste kennis zit bij fysiotherapeuten. Er is een nationaal preventie akkoord maar geen 'hoe gaan we dat doen'. De NL Sportraad spreekt van De Gezonde Generatie maar heeft geen methode voor mensen om zelf actie te ondernemen.

Oplossing

Namens Amsterdammers. staat voor een zorgzame stad die het mensen zo gemakkelijk mogelijk maakt voor zichzelf en hun naasten te zorgen. We willen dat de politiek daar bij alle plannenmakerij rekening mee houdt. Bovendien staat Namens Amsterdammers. voor een toegankelijke zorg. Of het nou letterlijke drempels zijn of digitale drempels: we voorkomen drempels en anders staan we klaar om ze te slechten. Namens Amsterdammers. wil alle focus op toegankelijkheid en bereikbaarheid van de zorg.

Toegankelijke zorg

Toegankelijkheid betekent eerst en vooral de bureaucratie aanpakken: minder administratieve ballast en betere toegang voor de cliënten door duidelijke wegen in het systeem en door duidelijke taal in brieven en andere contacten. Het moet helder zijn waarom iets wel of niet toegekend wordt. Verder is belangrijk dat als een contactpersoon weggaat, de cliënt een berichtje krijgt van de opvolger. Persoonlijk contact is belangrijk! De buurtteams zijn dus van grote waarde maar zij moeten nog wel flink verbeteren in toegankelijkheid, in duidelijkheid wie het aanspreekpunt is en in onderling contact tussen teamleden.

Bereikbare zorg

Bereikbaarheid betekent ten eerste dat de digitale toegang duidelijk geregeld dient te zijn én dat rekening wordt gehouden met het feit dat veel ouderen niet (meer) digitaal vaardig of slechtziend zijn. Tevens hoort mobiliteit bij zorg. Patiënten moeten naar hun arts toe. Aanvullend vervoerders of mantelzorgers brengen familie en bekenden naar het ziekenhuis. Ambulances vragen om snelle doorgang. Bij verkeersmaatregelen en wijzigingen in het OV worden deze noodzakelijke vervoersbewegingen momenteel te vaak vergeten. Bij nieuwbouw en renovaties kiest Namens Amsterdammers. voor voldoende praktijkruimtes en zorglocaties in de buurt. Deze moeten vanaf het begin in de plannen staan.

Praktijkgericht Actieteam tegen bureaucratie

Net als bij onderwijs en jeugdzorg wil Namens Amsterdammers. een praktijkgericht Actieteam dat vanuit het perspectief van gebruikers kijkt naar de bureaucratie en naar de digitale hobbels in het systeem. Niet onderzoeken maar aanpakken: waar zitten de belemmeringen en hoe lossen we die op. Daarnaast wil Namens Amsterdammers. blijven investeren in de onafhankelijke cliëntondersteuning in de stad. Ervaringskennis draagt veel bij aan beleid en uitvoering.

Hulde aan mantelzorgers

Mantelzorgers verdienen respect en ondersteuning. De jaarlijkse dag van de mantelzorg is een belangrijke dag om te vieren voor de vele Amsterdamse mantelzorgers en om hen te belonen.

Handicap Pride voor elke buurt

Inclusie van mensen met een beperking of chronische ziekte is nog steeds een uitdaging. Namens Amsterdammers. volgt graag het idee van Cliëntenbelang Amsterdam voor een jaarlijkse Handicap Pride die wat ons betreft een echte doe-dag voor de buurt wordt. Het is een dag waarvoor elke buurt kritisch kijkt naar toegankelijkheid en meedoen in de wijk: waar kan het beter? Op de dag van de Handicap Pride brengen bewoners en ondernemers, waar nodig samen met de gemeente en/of andere organisaties, iets tot stand dat praktische verbetering brengt.

Goede band en controle thuiszorgaanbieders

Namens Amsterdammers is voorstander van een beperkt aantal aanbieders in de thuiszorg (8-10) zodat de gemeente hier een band mee kan opbouwen en ook de controle goed geregeld is.

Geen opvang ongedocumenteerden

Namens Amsterdammers. wil de opvang van ongedocumenteerden stopzetten, en de daarvoor in gebruik zijnde locaties bestemmen voor andere woningzoekenden. Voor hulp aan werkloze (EU-)arbeidsmigranten zijn we duidelijk: je hebt het recht vrij te reizen en in de EU te werken, maar niet om overlast te veroorzaken. Amsterdamse hulp beperkt zich tot ondersteuning om naar het EU-land van herkomst terug te reizen.

Investeren in kleine pensions met zorg en beveiliging

Voor daklozen met problematisch gedrag is huisvesting niet perse de eerste oplossing en soms zelfs helemaal niet. Te vaak ontstaat er hierdoor overlast door 'mensen met verward gedrag' in de buurt waar de bewoners het dan maar mee moeten zien te rooien omdat er zelden voldoende toezicht is. Namens Amsterdammers. wil dat Amsterdam investeert in voldoende kleinere pensions waar mensen langdurig kunnen wonen onder toezicht van zorg en beveiliging.

Gezondheidspreventie

Voor gezondheidspreventie wil Namens Amsterdammers. meer mogelijkheden voor zelfredzaamheid bij bewegen en gezond eten. Zoals een toegankelijke plek waar mensen gegevens kunnen invoeren en gericht advies krijgen 'dit is wat je zou kunnen doen'. Of een wekelijks kookprogramma, bv via AT5, met gezonde en goedkope recepten die online beschikbaar blijven. Verder willen we voorlichtingsgericht werken via festivals (meer in het volgende hoofdstuk).

E-bikes niet voor 16 jaar

Met het oog op goede ontwikkeling van conditie en spieren pleit Namens Amsterdammers. ervoor e-bikes niet toe te staan tot de leeftijd van 16 jaar. Dat dit ook pluspunten heeft voor de veiligheid moge duidelijk zijn gezien het grote aantal ongelukken de laatste jaren.

Dierenwelzijn

Amsterdam biedt financiële steun aan kinderboerderijen, aan de Dierenambulance en opvanglocaties voor dieren als zwerkatten, konijnen en wilde dieren. Namens Amsterdammers. wil die steun voortzetten. Een aantal honden- en kattenrassen is inmiddels verboden, vanwege de gezondheid van de dieren zelf en soms ook veiligheid. Dit verbod moet strikt gehandhaafd worden, net als de lijst verboden huisdieren bedoeld om illegale dierenhandel en stroperij tegen te gaan en het risico voor de volksgezondheid en publieke veiligheid te verminderen.

Goede samenwerking met hengelsport

De sportvisserij is met bijna 400 verenigingen een van de grootste sporten in Nederland met een sterk sociale structuur. Namens Amsterdammers. verwacht van sportvissers dat ze de landelijke gedragscode van Sportvisserij Nederland volgen. De lokale hengelsportvereniging betrekken we als partner in natuur- en waterbeheer en het samen bouwen aan een duurzame leefomgeving. We letten er daarbij op dat ook mensen met een beperking mee kunnen doen, bijvoorbeeld door het aanleggen van een extra steigertje.

Oplossingen voor Amsterdammers:

1. Zorgzame stad met bereikbare en toegankelijke zorg.
2. Persoonlijk contact is belangrijk! Dit kan en mag niet worden vervangen door papier of digitalisering.
3. Duidelijke taal en systemen in de zorg. Speciale aandacht voor digitale toegankelijkheid voor ouderen.
4. Ruimte voor zorg in de buurt: van praktijkruimten voor zorgverleners tot ontmoetingsruimten voor zorgbehoevenden.
5. Actieteam voor aanpak bureaucratie in de zorg, vanuit het perspectief van de gebruikers.
6. Beperkt aantal thuiszorgaanbieders (8-10), waarmee de gemeente een band kan opbouwen én de controle goed kan regelen.
7. Stopzetting hulp ongedocumenteerden. Voor werkloze (EU-)migranten uitsluitend ondersteuning bij terugkeer naar herkomstland.
8. Pensions waar daklozen met verward gedrag langdurig en onder begeleiding kunnen wonen.
9. Gezondheidspreventie door te investeren in zelfredzaamheid, zodat Amsterdammers zelf kunnen vinden wat te doen en hoe.
10. Steun voor dierenambulance en opvang en handhaving verbod op doorgefokte dieren(rassen). Goede samenwerking met hengelsport.

Armoede, schuld en ongelijkheid

Situatie

Het huidige linkse college heeft de afgelopen jaren veel accent gelegd op het thema 'ongelijkheid bestrijden'. Het resultaat is niet zichtbaar, al weet je nooit of wellicht erger voorkomen is.

Amsterdam doet nu op allerlei fronten aan inkomensbeleid: vergoeding van fiets, computer, wasmachine e.d., het verstrekken van ontbijt en lunch op school, betaling van abonnementen voor bibliotheek, sport, vergoeding van begrafeniskosten, betaling van voorschool, extra zorg, extra buitenschoolse opvang, en vergoeding kinderopvangtoeslag als ouders daar via landelijke regelingen geen recht op hebben, kwijtschelding van gemeentebelastingen. Inkomensbeleid is geen gemeentelijke taak en maakt het (nog) moeilijker om uit de armoede te raken – want bij een hoger inkomen vallen de gunstige regelingen weg, de zogenaamde armoedeval. Met het oog daarop is de grens door het huidige college al opgetrokken naar 150% van het minimumloon. Dit alles wordt met name betaald door de inkomsten vanuit parkeergelden, toeristenbelasting en de OZB waarvan de lasten dan ook elk jaar stijgen.

Namens Amsterdammers. hoort bij buurtbezoeken en in gesprekken met deskundigen dat veel inwoners zoeken naar de weg in de doolhof die gemeente heet. Het vergt kennis en handigheid om te profiteren van de vele verschillende regelingen die daarmee ook ongelijkheid in de hand werken. In Amsterdam wonen mensen van allerlei achtergronden bij elkaar waardoor de vanzelfsprekendheid van basale regels en procedures weg valt. Het is voor veel bewoners onbegrijpelijk hoe de zaken geregeld zijn. Ambtenaren en andere functionarissen voelen voor hen als 'ver weg'.

Oplossing

Namens Amsterdammers. is voorstander van het bestrijden van kansenongelijkheid en zet in op vergroting van de zelfredzaamheid van burgers. Bovendien denken we dat er veel te winnen is met buurtkringen.

Werken moet lonen

Het bereiken van gelijkheid via het herverdelen van inkomen en vermogen is een heilloze weg. Gelijkheid van alle burgers bestaat – gelukkig – niet. Bestaanszekerheid is een thema, maar momenteel is het de middenklasse die de alsmat stijgende rekeningen van het huidige college moet betalen onder het mom van solidariteit. Die middenklasse worstelt zelf ook met bestaanszekerheid, net als huishoudens met een inkomen op of rond het minimumloon. Namens Amsterdammers. wil voorkomen dat steeds meer huishoudens afhankelijk worden van aanvullende toeslagen en inkomensregelingen.

Bestrijden van kansenongelijkheid

Voor het bestrijden van kansenongelijkheid zet Namens Amsterdammers. in op meerdere niveaus:

- Saamhorigheid op buurniveau. Niet over verbinding praten maar verbinding doen. Waar saamhorigheid is, helpt men elkaar, vaak al in een vroeg stadium. In het zuiden van Nederland is goede ervaring opgedaan met BuurtKringen. Een BuurtKring is een groep mensen die dicht bij elkaar wonen, in dezelfde buurt of straat en die elkaar helpen met kleine klusjes of andere praktische dingen. Een BuurtKring maakt hulp vragen en aanbieden makkelijker en vanzelfsprekender.
- Meldpunten in de buurt via wijkcentra, jongerencentra, school of bibliotheek en samenwerking met woningcorporaties.
- Duidelijke taal en tegelijk minder taalgebruik, meer visualiseren, actief gebruik van beeldende, laagtalige voorlichtingsvideo's.
- Vereenvoudiging en vermindering van regelingen en toeslagen en de daarbij betrokken instanties / functionarissen.
- Meer kansen voor scholing en opleiding.

Zelfredzamer door beter budgetteren

Armoede gaat niet alleen over gebrek aan inkomen maar ook over moeite met budgetteren. Dus het is essentieel om te leren goed met geld om te gaan.

Vrijwilligers vervullen een hartverwarmende rol voor mensen met (dreigende) schulden, denk aan het invullen van formulieren, schuldmaatjes en hulp bij budgettering. Daarnaast is het goed om te kijken of het moment van uitbetaling van inkomen of uitkering te koppelen is aan momenten van huurbetaling en andere vaste uitgaven. Zo zijn in elk geval de vaste lasten betaald en ontstaat er meer overzicht wat de 'vrij' te besteden middelen nog zijn.

Namens Amsterdammers. wil ook werkgevers hierbij betrekken, immers: armoede en schulden van werknemers leiden tot ziekteverzuim en eventueel loonbeslag met veel administratieve kosten. Er is dus een gezamenlijk belang bij een gezamenlijke aanpak.

Schulden

Ondanks allerlei inspanningen blijkt het aantal mensen met schulden in Nederland niet af te nemen. Nogal eens missen betrokkenen kennis over laaggeletterdheid, over schaamte over schulden, over stress door gebrek aan inzicht en overzicht, en over methoden om deze barrières voor hulp te slechten. Landelijk werkt men in het kader van schuldhelpverlening in meerjarige programma's met een roadmap voor preventie. Amsterdam kan pilotgelden naar zich toetrekken om dit met wetenschappelijke begeleiding op te zetten. Via persoonlijke contacten met professionals en mensen met schulden zelf komt er beter inzicht in oorzaken van gedrag en hoe je dat beïnvloedt om zodoende een aanpak gebaseerd op kennis en effect te ontwikkelen.

Doe Mee Festivals.

Momenteel betaalt Amsterdam met 6 miljoen per jaar mee aan festivals voor steeds een vergelijkbaar publiek dat van feesten, lekker eten en drinken houdt en daarvoor veel kan betalen. Namens Amsterdammers. wil dat er ruimte komt voor een ander type festival, gericht op de vele basisvragen die er zijn voor bewoners van onze stad en dat op een aantrekkelijke manier bij elkaar gebracht:

- gezondheidschecks
- verkeersregels oefenen voor kinderen
- zwemmen = overleven (i.s.m. de Reddingsbrigade)
- vrolijke quiz over administratieve vragen, denk aan Amsterdamse belastingen, parkeervergunning aanvragen, regelingen en vergunningen
- oefenen met een (letterlijk uitgebeeld) doolhof van voorzieningen
- en nog veel meer

Aan dit Doe Mee Festival kan een veelheid van organisaties meedoen. Het reist door de stad, brengt mensen samen en versterkt het handelingsvermogen van bewoners van jong tot oud om de codes te kennen en hun weg te vinden in het soms toch ingewikkelde Amsterdam. Daarnaast creëren we een mini-versie van

dit festival onder de naam 'Doe Mee Marktkraam' voor op de markt of bij een buurtevenement. Zo vergroten we het bereik onder Amsterdammers nog verder. Samen werken we aan vergroting van saamhorigheid en zelfredzaamheid in een Amsterdam voor iedereen.

Oplossingen voor Amsterdammers:

1. BuurtKringen en andere vormen van saamhorigheid in de wijk.
2. Meldpunten in de buurt via wijkcentra, school of bibliotheek en samenwerking met woningcorporaties.
3. Duidelijke taal en tegelijk minder taalgebruik, meer visualiseren, actief gebruik van beeldende, laagtalige voorlichtingsvideo's.
4. Vereenvoudiging en vermindering van regelingen en toeslagen en de daarbij betrokken instanties / functionarissen.
5. Meer kansen voor scholing en opleiding.
6. Zelfredzaamheid door beter budgetteren.
7. Voorkomen dat steeds meer huishoudens afhankelijk worden van toeslagen en regelingen.
8. Ontwikkelen van een aanpak ter preventie van schulden onder wetenschappelijke begeleiding.
9. Laagdrempelige Doe Mee Festivals gericht op de vele basisvragen van Amsterdammers.
10. Reizende 'Doe Mee Marktkraam' om nog meer Amsterdammers te bereiken.

Vrijheid voor vrouwen en meisjes

Situatie

Het is nog niet zo lang geleden dat vrouwen geen bankrekening konden openen zonder toestemming van hun man of ontslagen werden als ze gingen trouwen. De rechten die vrouwen en meisjes nu hebben, zijn stapsgewijs bevochten en zeker niet vanzelfsprekend. In onze cultuur, ook in Amsterdam, zitten nog steeds aspecten die beïnvloeden wat de rol van vrouwen wel of niet is. Nog steeds krijgen vooral vrouwen de vraag hoe ze werken combineren met kinderen opvoeden. Gelukkig zijn er ook steeds meer vrouwen die zich daardoor niet laten belemmeren en de vrijheid pakken die er in principe in Amsterdam is. Waakzaamheid tegenover onvrije religieuze en conservatieve invloeden is echter ook in Amsterdam geboden. Denk aan huwelijksdwang. Alles wat vrouwen en meisjes vastplakt in een rol of op een locatie waaruit zij niet mogen ontsnappen, is verkeerd.

Veiligheid en vrijheid voor vrouwen en meisjes is kwetsbaar. Nederland is medeondertekenaar van het Verdrag van de Raad van Europa inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld, de zogenaamde Istanbul-Conventie uit 2011. Toch is in ons land femicide nog een enorm probleem: elke acht dagen wordt in Nederland een vrouw door haar (ex-)partner vermoord. Gynaecologen wijzen erop dat voor duizenden meisjes de komende jaren genitale verminking dreigt. Vorig jaar is een fysiek inloophuis van het Centrum Seksueel Geweld geopend. Hier werken artsen, politie en andere professionals samen om slachtoffers van seksueel geweld forensische, medische en psychische hulp te bieden. Een aanzienlijke verbetering voor slachtoffers, vrouwen in het bijzonder, die eerder bij verschillende loketten moesten aankloppen voor hulp.

Bij onze buurtbezoeken geven vrouwen aan zich in het openbaar vervoer en in bepaalde buurten niet altijd veilig te voelen, en ook 2025 heeft laten zien dat die

gevoelens terecht zijn. In parken krijgen sportende vrouwen te maken met handtastelijkheden en vernederingen. Hetzelfde geldt voor de zwembaden. Wat niet helpt, is dat de gemeente om redenen als energiebesparing en zogenaamde bescherming van de natuur, de verlichting op straat of in parken dempt. Dakloze lhbtq+ers en vrouwen vormen vaak een onzichtbare groep omdat zij zich bij veel voorzieningen niet veilig genoeg voelen en daarom weer verdwijnen. Er zijn signalen dat vrouwen aan de 'onderkant' van de arbeidsmarkt klem zitten. Zij hebben soms twee of drie banen die nog steeds amper voldoende opbrengen om hun dagelijkse kosten te dekken. Of het is vooral hun omgeving, zoals partners of familieleden, die profiteert van de extra inkomsten in plaats van de vrouw zelf.

Oplossing

Namens Amsterdammers. is alert op bedreigingen van vrouwenrechten en staat voor wat er is bereikt. Wij willen dat vrouwen en meisjes altijd keuzevrijheid hebben. Wij willen dat vrouwen en meisjes bewegingsvrijheid hebben. En wij letten op veiligheid voor vrouwen en meisjes in het dagelijks leven.

De bestaande inzet samen met partners blijft belangrijk voor Namens Amsterdammers.: Amsterdam is sinds 2019 lid van het landelijke programma Veilige Steden en doet mee aan de jaarlijkse wereldwijde UN-campagne Orange the World. Amsterdam steunt de doelen van de Istanbul-Conventie en werkt aan de uitvoering.

Uitvoeren en doen!

Namens Amsterdammers. stelt niet allemaal nieuwe maatregelen voor maar wil dat wat besloten en voorgenomen is, daadwerkelijk wordt uitgevoerd en effect heeft. Dus niet beleid op beleid en plan op plan, geen nieuwe clubs en werkgroepen maar daadkracht en veel gerichtere handhaving. Daar zit Namens Amsterdammers. bovenop.

Uitbouwen Centrum Seksueel Geweld

Het Centrum Seksueel Geweld is nieuw en blijkt te voorzien in een behoefte. De eerste ervaringen zijn wel dat nog niet alle vrouwen die slachtoffer zijn bereikt worden. Verdere uitbouw op basis van een tweejarige evaluatie en de reacties van de betrokken vrouwen zal nodig zijn.

Genitale verminking actief bestrijden

Genitale verminking dient actief bestreden te worden. Preventie is uiterst belangrijk, door oplettendheid van alle partners in de keten en door goede uitvoering van de reeds bestaande strafbaarstelling. De geboden zorg voor vrouwen en meisjes zoals bij de GGD en ziekenhuizen verdient alle steun.

Geweldplegers zijn losers

Beeldvorming doet ertoe. Waar in Amsterdam het nog stoer is om als studenten te roepen dat vrouwen hoeren zijn en sperma-emmers, hebben landen als Spanje en Italië de beeldvorming weten om te draaien. Geweldplegers worden gezien als losers en daarmee vermindert daadwerkelijk het geweld tegen vrouwen. Opvoeding is belangrijk: welke lessen geven ouders hun zonen mee? Namens Amsterdammers. wil dat hier actie op komt, bijvoorbeeld door een campagne.

Cameratoezicht en heldere verlichting in straten en parken

Veiligheid op straat en in parken dient voorop te staan bij afwegingen over het dimmen van lantaarns. De veiligheid van vrouwen en meisjes is niet inwisselbaar voor energiebesparing of maatregelen om 'de natuur rust te geven'. Lantaarns dienen de omgeving helder te verlichten. Ook cameratoezicht levert een waardevolle bijdrage aan de veiligheid van vrouwen, zeker op donkere en verlaten plekken.

Vrouwvriendelijke inrichting van buurten

Allang zijn maatregelen bekend om te zorgen voor meer veiligheid(sgevoel) in de buurt: verlichte winkelvitrines, meer zitplekken of een kiosk die tot laat open is, dan is er ook 's avonds meer leven op straat; een tramhalte verplaatsen tot naast een café; toestaan dat busreizigers vanaf 22.00 uur zelf een stop aanvragen op de route, zodat ze niet ver naar huis hoeven te lopen. Het is niet een kwestie van bedenken maar van doen. Namens Amsterdammers. wil ook herinrichtingsplannen en stadsontwerpen beoordelen op vrouw- en kindvriendelijkheid gekoppeld aan mogelijkheden voor sociale cohesie in de buurt.

Voorzieningen daklozenopvang

Namens Amsterdammers. wil specifieke voorzieningen voor vrouwen en de lhbtq+ groep in de daklozenopvang.

Aandacht voor de vrouwen met twee of drie banen
Deze hardwerkende vrouwen aan de zogenaamde 'onderkant' van de arbeidsmarkt laten amper van zich horen en hun problemen zijn relatief onbekend. Namens Amsterdammers. wil hun stem laten klinken en samen met deze vrouwen kijken hoe hun situatie structureel kan verbeteren. Hiervoor werken we samen met Amsterdamse vrouwenorganisaties.

Oplossingen voor Amsterdammers:

1. Uitvoeren en doen: geen beleid maar actie!
2. Signaleren, waar gaat het mis? We agenderen het consequent in de raad.
3. Omdraaien beeldvorming dat seksueel geweld tegen vrouwen stoer zou zijn naar 'je bent een loser'.
4. Cameratoezicht en goede verlichting op straat en in parken.
5. Vrouwvriendelijke inrichting van buurten.
6. Speciale voorzieningen voor vrouwen en LHBTIQ+ in daklozenopvang.
7. Samen sterk: Amsterdam blijft actief in het Programma Veilige Steden, met de jaarlijkse UN-campagne Orange the World en in de regionale samenwerking van het Centrum Seksueel Geweld.
8. Verdere uitbouw van het Centrum Seksueel Geweld
9. Maximale inzet op preventie, zorg en strafbaarheid van genitale verminking.
10. Positieverbetering van vrouwen onderaan de arbeidsmarkt met twee of drie banen.

Bestuur, organisatie en samenwerking

Situatie

De Amsterdamse politiek is te veel met zichzelf bezig, binnen de veilige muren van de Stopera, ver van bewoners en ondernemers. Ondertussen stapelen de problemen in de stad zich op. Beleid op beleid komt van de tekentafel, maar de uitvoering kraakt in zijn voegen: van de aanpak Binnenstad tot de masterplannen voor Zuidoost, Nieuw-West en Noord, van het afvalbeleid tot het uitbetalen van facturen. Want de realiteit is anders, in het bijzonder in de stadsdelen buiten de ring en in Driemond en Weesp. Voor Amsterdammers is het bovendien onduidelijk wie precies wat wanneer beslist. Stadsbreed, bij alle buurtbezoeken, hoort Namens Amsterdammers. de klacht dat je zelden een ambtenaar te spreken krijgt die zelf ook iets kan besluiten. Het moet worden voorgelegd aan onbekende derden in het stadhuis en daarna hoor je er niets meer over. Het 'kastje naar de muur'-gevoel maakt machteloos en dat is onwenselijk als je wilt dat Amsterdammers zich inzetten voor hun stad.

Met verbazing kijkt Namens Amsterdammers. naar het circus dat 'inspreken bij de raad' heet. De ene na de andere burger of ondernemer voert drie minuten lang het woord, om vaak zonder een enkele vraag of reactie van raadsleden weer van het podium te verdwijnen. Doordat toch veel mensen willen inspreken, zijn er bovendien allerlei beperkingen opgelegd aan degenen die van dat recht gebruik willen maken. Dat is slecht voor de relatie tussen Amsterdammers, de gemeenteraad en het gemeentebestuur.

Meer dan andere steden kent de gemeente Amsterdam een vergadercultuur. Vanuit allerlei organisaties horen wij over vergaderingen waar een directeur of medewerker alleen naartoe gaat en waar dan drie of vier gemeenteambtenaren

zitten. Voor organisaties met vaak krappe middelen geeft dit het gevoel dat bij de gemeente het geld over de plinten klotst. Op bestuurlijk niveau komen zaken ter sprake die beter door deskundigen of specialisten afgehandeld zouden kunnen worden. Een bestuurder van een landelijke organisatie verwoordde het voor ons zo: *'Nergens is bestuurlijk overleg zo intensief als in Amsterdam. En nergens levert het zo weinig op'*. De huidige bestuurscommissies werken niet omdat ze vooral een poging zijn het oude dat er niet meer is toch nog te behouden en omdat ze extra vergaderen in de hand werken.

Amsterdam is een mooie en rijke stad, en soms een tikje arrogant. In het beleid wordt nog weleens vergeten dat de Republiek Amsterdam niet op zichzelf staat maar vele afhankelijkheden kent. Denk aan de maatregel om allerlei dieselbusjes te verbieden (de zero-emissie zone), waarna loodgieters niet meer willen komen of de rekening peperduur maken. En denk bijvoorbeeld aan de politiek. Al te gemakkelijk heffen B&W en gemeenteraad het vingertje naar Den Haag: 'Amsterdam waarschuwt de landelijke politiek nog één keer!'. Ondertussen lopen in Amsterdam al vele jaren de schulden op. Amsterdamse moraalridders realiseren zich nogal eens te laat dat de landelijke politiek mede de grote projecten financiert die voor Amsterdam belangrijk zijn. Zij verspelen de landelijke sympathie door te opereren vanuit stedelijke arrogantie. Amsterdam verdient betere bestuurders!

Een laatste voorbeeld is de samenwerking met omliggende gemeenten. Amsterdam presteert het om beslissingen te nemen die veel effect hebben op de burens, maar hen niet eens te informeren, laat staan met hen te overleggen. Of het nou gaat om het plaatsen van windmolens aan de stadsranden of het afsluiten van wegen: de grootstedelijke arrogantie kost Amsterdam vrienden en gaat ten koste van goede regionale samenwerking die in het belang van Amsterdammers en de burens is.

Oplossingen

Namens Amsterdammers. vindt het belangrijk dat Amsterdammers zelf mee vorm kunnen geven aan beleid en uitvoering. Contact is nodig met degenen die de besluiten nemen. Dat betekent dat Namens Amsterdammers. zich buiten het centrum laat zien. Namens Amsterdammers. wil maatwerk voor gebieden en is tegen het aankondigen van algemene maatregelen die voor de hele stad gelden terwijl ze vooral voor het centrum van belang zijn.

Van inspraak naar samenspraak

Namens Amsterdammers. wil een alternatief voor het huidige, inhoudsloze en beschamende insprekercircus. In andere gemeenten zijn er meer persoonlijke ontmoetingen mogelijk tussen raadsleden en bewoners of ondernemers, zoals bij de politieke markt in Almere. Wij staan open voor verschillende ideeën, mits het zinloze karakter van het huidige inspreken voor bewoners en ondernemers verdwijnt en persoonlijk contact er onderdeel van is.

Anders denken en doen

De huidige participatieprojecten zoals rond de nieuwe Meervaart en het fietspad in Weesp laten zien dat mensen hun mening wel mogen geven maar dat ze niet gehoord worden. Het gehouden burgerberaad is een mislukking geweest en niet voor herhaling vatbaar. Op een andere manier beleid maken vraagt in ieder geval dit 10 punten plan:

1. uit de bestuurlijke en ambtelijke ivoren komen en in direct contact staan met de Amsterdammers in hun buurten.
2. Zorgen voor kennis en ervaring bij beleidsmakers over hoe mensen met praktische beroepen hun werk doen, over hoe mantelzorgers zorgen en hoe buurtbewoners hun buurt ervaren.
3. Kanteling van waardering: meer mandaat voor ambtenaren in de voorhoede van de stad en minder voor beleidsmakers binnen.
4. Geen activistische ambtenaren die hun positie gebruiken om hun eigen politieke standpunten voorrang te geven.
5. Minder managementlagen in de ambtelijke organisatie.
6. Directies weer verantwoordelijk, geen tussenlaag van clusterdirecteuren en extra staf.
7. Van 9 naar 6 wethouders, inclusief vermindering van staf.
8. Bestuurscommissies van 3 naar 2 bestuurders, inclusief vermindering van staf
9. Elke wethouder is verantwoordelijk voor een stadsdeel met daarin een aantal gebieden, en is daar daadwerkelijk 4 dagen per week aanwezig.
10. Duidelijke bevoegdheden, mandaten en verantwoordelijkheden bij ambtenaren in uitvoerende functie, zo min mogelijk 'kastje naar de muur', 'ik kan er ook niets aan doen', 'daar ga ik niet over'.

Doorlichten van commissies, raden, fondsen, boards

Herijking van tijd- en geldverslindende structuren (adviescommissies en -raden, fondsen, boards e.d.) is nodig. Namens Amsterdammers. wil een evaluatie,

zowel inhoudelijk en financieel als qua ambtelijke ondersteuning. Fusies en opheffingen sluiten wij niet uit.

Afslanking van de vergadertijd

Minder vergaderen, meer doen. Juist in de werkwijze van ambtenaren en politiek ligt de mogelijkheid tot bezuinigen. Kijk veel strakker wie waarover moet meepraten in het licht van het te bereiken doel, en accepteer dat je over bepaalde onderwerpen niet meepraat. Ken duidelijke verantwoordelijkheden en bevoegdheden toe aan individuen die daarop ook aanspreekbaar zijn. Laat als directeur of bestuurder zaken vaker over aan deskundigen en specialisten. Kort vergadertijd in en beperk besprekingen tot de essentie. Vergroot waardering voor de uitvoering en verminder waardering voor vergaderen.

Terugstuurservice onduidelijke brieven

Ook in Amsterdam zijn brieven soms onbegrijpelijk, terwijl er voor bewoners en ondernemers veel van af kan hangen. In navolging van Arnhem wil Namens Amsterdammers. een terugstuurservice voor onduidelijke brieven. Inwoners en ondernemers die een gemeentelijke brief niet begrijpen, mogen deze terugsturen met opmerkingen bij de betreffende passages. Binnen tien dagen ontvangen ze dan een nieuwe, duidelijkere versie.

Digitaal Amsterdam

Digitale bereikbaarheid is in onze stad goed geregeld voor wie handig is met de computer. Het voorziet duidelijk in een behoefte en maakt contact met de gemeente efficiënt en prettig. Belangrijk is daarbij rekening te houden met bewoners met laagtaligheid of laaggeletterdheid. Voor hen blijft persoonlijk contact belangrijk. Ook voor mensen die slechter zien, dient informatie toegankelijk te zijn.

Duurzaam veilige ICT

De ingezette richting om ICT-oplossingen meer onafhankelijk te maken van buitenlandse bedrijven steunt Namens Amsterdammers. Wij zijn kritisch op het werken aan innovaties door de gemeente zelf en zullen dit per voorstel beoordelen. Waar het gaat om AI ligt er zeker een innovatieopdracht, niet in het afroamen van internet in het kwadraat maar bij het kijken of je AI assistenten ethisch en met oog voor privacy kunt laten werken.

Cybercriminaliteit is een enorme dreiging; denk aan de waanzinnige hack waarbij alle gegevens zijn gestolen van een half miljoen vrouwen die meededen aan bevolkingsonderzoek. De overheid heeft een grote verantwoordelijkheid voor de vele gegevens die ze beheert. Er dient altijd voldoende kennis en budget beschikbaar te zijn voor het voorkomen van cybercriminaliteit.

Gebiedsgericht werken en gebiedsraden

Namens Amsterdammers. ziet geen toekomst in de huidige bestuurscommissies en wil in de lijn van de 25 gebieden in Amsterdam (conform CBS-indeling)

komen tot gebiedsgericht werken en gebiedsraden. Dat betekent dat ambtelijke uitvoeringsdiensten verantwoordelijkheid krijgen voor één gebied waarin ze samenwerken. Dit vraagt geen reorganisatie of fusie, maar een duidelijke toedeling van werkgebied. Het belangrijkste is onderlinge goede samenwerking met praktische keuzes en oplossingen. De gemeente faciliteert de uitvoerende diensten met name voor deze aspecten. Elk gebied krijgt een gebiedsraad bestaande uit lokale bewoners en ondernemers. Zij overleggen met de verantwoordelijke ambtenaren over ontevredenheid en het niet halen van doelen en over gewenste verbeteringen en veranderingen. De bedoeling is nadrukkelijk niet om een nieuw vergadercircuit op te tuigen; beter is het als ambtenaren en leden van de gebiedsraad samen de straat opgaan voor werkbezoeken of een schouw en daarna concrete maatregelen nemen. Aanvankelijk ontstaat de samenstelling van een gebiedsraad via aanmelding, op termijn via verkiezing. Het stadsgebied van Weesp blijft onveranderd, tenzij Weespers zelf een nieuwe bestuursvorm willen.

Oplossingen voor Amsterdammers:

1. Anders beleid maken volgens ons 10 punten plan:
 - Direct contact met de Amsterdammers in hun buurten
 - Kennis en ervaring bij beleidsmakers over praktische beroepen, mantelzorgers en buurten.
 - Kanteling van waardering: meer mandaat voor ambtenaren in de voorhoede van de stad en minder voor beleidsmakers binnen.
 - Geen activistische ambtenaren die hun positie gebruiken om hun eigen politieke standpunten voorrang te geven.
 - Minder managementlagen in de ambtelijke organisatie.

- Directies weer verantwoordelijk, geen tussenlaag van clusterdirecteuren en extra staf.
 - Van 9 naar 6 wethouders, inclusief vermindering van staf.
 - Bestuurscommissies van 3 naar 2 bestuurders, inclusief vermindering van staf
 - Elke wethouder is verantwoordelijk voor een stadsdeel en daar daadwerkelijk 4 dagen per week aanwezig.
 - Duidelijke bevoegdheden, mandaten en verantwoordelijkheden bij ambtenaren in uitvoerende functie.
2. Minder vingerwijzen naar Den Haag of naar het buitenland (Israel/Gaza of Hongarije), alle focus op verbetering van onze eigen stad.
 3. Samenwerkingsgerichte houding tegenover de Amsterdamse buurgemeenten en het Rijk.
 4. Herijking van tijd- en geldverslindende structuren zoals commissies, adviesraden, fondsen, boards
 5. Afslanking van de vergadertijd: minder praten, meer doen.
 6. Terugstuurservice voor onduidelijke brieven.
 7. Goede digitale bereikbaarheid én mogelijkheid tot persoonlijke contact
 8. AI innovatie: onderzoeken of en hoe je AI assistenten ethisch en met oog voor privacy kunt laten werken.
 9. Altijd voldoende kennis en budget voor voorkomen cybercriminaliteit.
 10. Bestuurscommissies vervangen door 25 gebiedsraden en gebiedsgericht werken; Weesp blijft wel stadsgebied.

Financiën

Situatie

Onder de linkse colleges van de afgelopen periodes zijn rekeningen voor honderden miljoenen naar de toekomst toegeschoven. Enerzijds betreft dit de gemaakte schulden, anderzijds het gigantische achterstallig onderhoud. De schulden van de stad zijn opgelopen als nooit tevoren: we naderen de € 10 miljard, tenzij er flink ingegrepen wordt in hoe Amsterdam zijn uitgaven regelt. Schulden moeten niet alleen terugbetaald worden, het betekent ook rente betalen zolang dat nog niet is gebeurd. Jaren terug kon de gemeente tegen lage rente lenen maar dat is niet langer zo. Onderstaande overzichten laten zien hoe de nabije toekomst eruit ziet bij het herfinancieren van de aangegane leningen. Het laat ook zien dat in 2030 de schuld per Amsterdammer maar liefst € 11.111,- bedraagt. Per Amsterdams huishouden is het zelfs € 19.417,-. Dat is veel te veel om via welke lokale belastingheffing ook de schuld af te betalen.

Schuld van de gemeente					Schuld per inwoner (base = 900.000)		
Financiering van de schulder		tegen 2,5%	tegen 3,5%	tegen 4%	schuld	rentelast per jaar	
jaar	schuld	actueel	actueel	actueel		2,50%	3,50%
	x € mio.	mio.	mio.	mio.	x € 1	x €1	x €1
ultimo 2024	6.900	172,50	241,50		7.667	192	268
ultimo 2025	7.400	185,00	259,00		8.222	206	288
ultimo 2026	8.100	202,50	283,50		9.000	225	315
ultimo 2027	8.500	212,50	297,50		9.444	236	331
ultimo 2028	8.900	222,50	311,50	356	9.889	247	346
ultimo 2029	9.500	237,50	332,50		10.556	264	369
ultimo 2030	10.000	250,00	350,00	400	11.111	278	389
ultimo 2030	10.500	262,50	367,50	420	11.667	292	408
ultimo 2031	11.000	275,00	385,00	440	12.222	306	428
ultimo 2032	11.500	287,50	402,50	460	12.778	319	447
cum. totaal aan rente uitga		1.232,50	1.725,50	-			

Uit de begroting 2026 blijkt ook dat de Algemene Reserve de komende jaren niet meer op de vereiste 5% ligt; naar 'verwachting' is die in 2029 wel weer voldoende. Hoop doet leven blijktbaar. Namens Amsterdammers. vindt dit optimisme bij alle dramatische cijfers ongepast. In het Vereveningsfonds is alle beschikbare ruimte al gereserveerd en een deel van die ruimte moet blijkens de begroting van 2026 nog verdiend worden. Kortom: dat geld is er nu nog niet en er zijn wel allerlei risico's. Niet alleen is het dus onmogelijk om nieuwe (bouw)plannen uit het Vereveningsfonds te financieren, bij tegenvallers komen ook lopende plannen in gevaar.

En er is meer. Andere grote lasten die linkse colleges hebben doorgeschoven naar de toekomst zijn onderhoudskosten, in een stad als Amsterdam altijd zeer hoge bedragen. De onderhoudsachterstanden zijn inmiddels enorm, wat betekent dat daar het komende decennium zeer hoge kostenposten te verwachten zijn:

- Kades en bruggen: in 2024 ruim 200 kilometer achterstallig onderhoud kades. 13 beweegbare bruggen werken niet meer. 11% achterstallig onderhoud overige 100 bruggen.
- Straten, pleinen, fietspaden en trottoirs: in 2024 16% achterstallig onderhoud, waarvan 10% in werkvoorraad.
- Riolering: achterstallig onderhoud, met name door terugval naar 'sober' in plaats van 'verzorgd'.
- Groen: in 2025 30% achterstallig onderhoud.
- Gemeentelijk vastgoed: achterstallig onderhoud.
- Sportaccommodaties en sportparken: achterstallig onderhoud voor ondergrondse infrastructuur, hekken, asfalt en bestrating daterend uit 1960.
- Begraafplaatsen: achterstallig onderhoud, niveau moet 'goed' zijn maar is niet eens 'sober'.

De opsomming die hierboven staat is veelal zichtbaar op straat. Bij onze buurtbezoeken vielen we overal over losse stoeptegels, we zagen talloze afgekapte bomen en bewoners en ondernemers lieten ons zien wat het effect is van al die achterstalligheid op hun dagelijkse werkelijkheid.

Het aantal ambtenaren is onder de linkse colleges flink gestegen, tot meer dan 22.000 ambtenaren. De besluitvorming is daardoor niet verbeterd maar juist verslechterd omdat er teveel overleg nodig is voor elk besluit en het moeilijk is te voorzien wie nou eigenlijk zo'n besluit kan nemen. Het ziekteverzuim is gestegen van 6,4% in 2021 naar 9,6% in 2025 en daarmee tevens het hoogste van alle Nederlandse gemeenten.

De afgelopen periode was de coalitie het vaak niet eens met Haagse bezuinigingen, bijvoorbeeld voor cultuur of de opvang van ongedocumenteerden. Deze bezuinigingen werden dan vanuit de Amsterdamse begroting opgevangen, voor enkele tientallen miljoenen per jaar.

De Amsterdamse begroting en jaarrekening staat bomvol CO2 berekeningen. Voor elke stap die de gemeente zet, van sociaal en zorg tot veiligheid en sport staat er met welke CO2 uitstoot dat gepaard zou gaan: wij noemen dat een CO2-obsessie. Onduidelijk is hoeveel ambtelijke capaciteit dergelijke berekeningen vragen en wat ze opbrengen voor het milieu.

Om bewoners meer zeggenschap te geven en omdat zij vaak zelf de beste ideeën hebben voor hun buurt, werkt het huidige stadsbestuur met acties als 'West begroot'. Bewoners mogen voorstellen indienen voor hun buurt waarna daarover online gestemd wordt. De belofte is dat zij zo zelf bepalen wat er gebeurt in hun buurt. Deze jaarlijkse actie geeft enkele tonnen per stadsdeel aan projecten van meestal hoogopgeleide, goed de weg wetende bewoners en kost een veelvoud daarvan aan ambtelijke inzet. Sommige aangenomen projecten worden niet eens uitgevoerd.

Oplossing

Namens Amsterdammers. verwacht veel punten uit dit programma te financieren vanuit de reguliere begroting – zelfs als daarop bezuinigd wordt. Denk aan punten als 'Goed ontworpen en onderhouden speeltuinen in overleg met bewoners' of 'Buurten zo inrichten dat je er gemakkelijk wandelt en loopt, met of zonder beperking'. Veel heeft te maken met houding en werkwijze en dat is sowieso realiseerbaar als politiek, ambtenaren, inwoners en ondernemers en samen de schouders onder zetten. Ook heeft het te maken met het maken van keuzes en stellen van prioriteiten wat veel meer dan nu op politiek niveau dient te gebeuren. Namens Amsterdammers. wil een evenwichtige begroting zonder schuldenopbouw, waarin de tering naar de nering wordt gezet.

Amsterdamse schulden

Zoals de schema's in het begin van dit hoofdstuk laten zien, is de schuld van Amsterdam onhoudbaar. Deze dient met kracht ingedamd te worden. Daarvoor nemen wij een flink aantal maatregelen.

1. We maken een einde aan de CO2 obsessie in de begroting en bezuinigen op de vele CO2-berekeningen die ambtenaren maken per programma-onderdeel. Duurzame uitvoering van beleid vraagt niet om dit soort boekhouding maar om goede offertes bij uitvoeringskwesaties.
2. We stoppen met het opvangen van Haagse bezuinigingen vanuit de Amsterdamse reserves.
3. Namens Amsterdammers. ziet in de begroting een woud aan subsidies en regelingen zonder heldere opbrengsten. Hier gaan we met de stofkam doorheen, zodat er binnen 2 jaar 10% structureel is bezuinigd. De ambtelijke formatieplekken die ermee gemoeid zijn, schrappen we ook. .
4. Vermindering van ambtenaren. Dat het drukke en voorzieningenrijke Amsterdam meer ambtenaren heeft dan gemiddeld, is te verklaren maar 24% meer? Dat is teveel. Namens Amsterdammers. wil een bezuiniging van 7% structureel met accent op beleidsambtenaren en bovengenoemde ambtelijke inzet. Bij de uitvoering bezuinigen we niet, maar kijken we vooral naar efficiency, oplossend vermogen en persoonlijke contacten voor bewoners en ondernemers.
5. Goed voorbeeld doet goed volgen. Namens Amsterdammers. wil bezuinigen op de toplaag van de gemeente. Van 9 naar 6 wethouders, met inkrimping van de bijbehorende staf (bezuiniging: 1,6 miljoen). En geen clusterdirecteuren meer met bijbehorende staf: de directeuren van diensten en bedrijven kunnen de verantwoordelijkheid prima zelf aan (geschatte bezuiniging 3 miljoen).
6. Herijking van tijd- en geldverslindende structuren (adviescommissies en -raden, fondsen, boards e.d.) – zie ook het vorige hoofdstuk. Namens Amsterdammers. wil een evaluatie, zowel inhoudelijk en financieel als qua ambtelijke ondersteuning. Fusies en opheffingen sluiten wij niet uit.
7. Beter onderscheid tussen politiek investeren en boekhoudkundig investeren. De Amsterdamse begroting spreekt veelvuldig over 'investeren in de stad', zonder duidelijk te maken of en hoe de investering zich verhoudt tot bijvoorbeeld de balans, de schuldenlast én de verwachte opbrengsten.
8. Namens Amsterdammers. start een nieuwe coalitie niet alleen met een akkoord over inhoud en financiën maar ook over de financiële spelregels zodat elke partij zich committeert aan een financieel degelijke werkwijze.

Nieuwe aandeelhouders en investeerders

Niet alles is te halen vanuit bezuinigingen, daarvoor is de situatie waarin Amsterdam door toedoen van jaren links bestuur geraakt is, te ernstig. De afgelopen jaren zijn de lasten voor Amsterdammers al enorm verhoogd. Namens Amsterdammers. ziet nog andere mogelijkheden die bovendien een win-win voor

de stad creëren, namelijk het betrekken van aandeelhouders bij bedrijven die nu vooral of helemaal van Amsterdam zijn: de Haven van Amsterdam en de NV Zeedijk.

Onze haven, de vierde haven van Europa heeft meer slagkracht nodig. Namens Amsterdammers. wil het Rijk mede-eigenaar maken en met de financiën die dit opbrengt, de gemeenteschuld bestrijden. Uiteraard vraagt dit een grondig traject van verkenning en onderhandeling maar het idee zelf bestaat al langer en is realiseerbaar binnen afzienbare termijn.

Ook de NV Zeedijk heeft meer slagkracht nodig. Anders dan Stadsgoed (16%) en Stadsherstel (14%) heeft de gemeente 91% van de NV Zeedijk aandelen. Met behoud van de succesvolle NV Zeedijk methode die een grote bijdrage levert aan een veilige binnenstad met sociale cohesie zijn zeker nieuwe aandeelhouders zoals pensioenfondsen te vinden die voor extra financiële slagkracht zorgen om maatschappelijk te investeren. De opbrengst gebruiken we voor het vele achterstallige onderhoud van de stad.

Verkopen niet-strategisch vastgoed

Daarnaast kijken we nog eens kritisch naar de gemeentelijke vastgoedportefeuille. Is het werkelijk strategisch noodzakelijk dat de gemeente 1400 panden bezit? Blijkens de grote onderhoudsachterstand heeft Amsterdam sowieso moeite om zoveel panden goed te beheren. Namens Amsterdammers. wil de niet-strategische panden verkopen. De opbrengst gebruiken we voor aflossing van de gemeentelijke schuld.

Gratis parkeren op zondag

Namens Amsterdammers. wil parkeren op zondag gratis maken buiten en waar mogelijk binnen de Ring (zie ook hoofdstuk Mobiliteit). De gederfde inkomsten compenseren we door het besluit van het halveren van cruiseschepen terug te draaien want dit zijn juist de vermogende en zich goed gedragende toeristen. De opbrengst hiervan is circa € 6 miljoen per jaar. En we beperken de vermindering van € 1 miljoen parkeerinkomsten per jaar die ontstaat doordat de gemeente jaarlijks 1000 parkeerplaatsen opheft, door deze opheffing te stoppen.

Van symbolische stadsdeelbegrotingen naar stadsdeelacties

Namens Amsterdammers. stopt met de stadsdelenacties als 'West begroot'. De belofte dat bewoners zo zelf bepalen wat er in hun buurt gebeurt, wordt niet waargemaakt en de kosten overtreffen in ruime mate de baten. Zoals we overall in dit programma laten zien, is een heel andere samenwerking met de bewoners nodig. De middelen van deze stadsdelenacties verschuiven we naar de dag van de Handicap Pride, waarin bewoners en anderen gezamenlijk iets concreets tot stand brengen voor een betere toegankelijkheid van hun buurt.

Nieuwe of extra uitgaven via ombuigingen van bestaande middelen
Namens Amsterdammers. wil vanuit de bestaande middelen geld voor de volgende extra punten uit ons programma:

- Actieteam leefbare stad bij werken aan achterstallig onderhoud (1 miljoen)
- Actieteam bureaucratie jeugdzorg en onderwijs (1 miljoen)
- Actieteam bureaucreatie zorg (1 miljoen)
- Terugstuurservice brieven (0,4 miljoen)
- Doe Mee Festivals en Doe Mee Marktkraam (via ombuigingen)
- Gezondheidspreventie (ombuigingen en 4 miljoen)
- Pilot bijzonder onderwijs en regulier onderwijs samenvoegen (ombuigingen en Rijksmiddelen)
- Meer zicht op vrouwen met twee of drie banen (1 miljoen)
- Pensions voor daklozen en verwarde personen en daarbij specifieke voorzieningen voor vrouwen en lhbtq+ (20 miljoen vanuit de huidige steun aan ongedocumenteerden die we laten vervallen)
- Kooppilot voor 500 zittende huurders (alleen voor realisatie pilot)

Investerings in infrastructuur

Namens Amsterdammers. wil opening van station Sixhaven, de beste manier om de drukte op de pont te verminderen. In 2023 werden deze kosten ingeschat op 150 miljoen, mede omdat het beveiligingssysteem van 2018 aanpassing zou behoeven. Indien financiering vanuit de infrastructurele middelen niet mogelijk is, wil Namens Amsterdammers. een deel van de aandelen Schiphol verkopen en hiervoor aanwenden. Ook voor het doortrekken van de Metroring West naar Centraal Station of Sixhaven willen we deze financieringsgedachte volgen. Voor de aanleg van een nieuwe Oost-West verbinding inclusief Almere Pampus/Amsterdam Buiten is overleg met het Rijk nodig.

Oplossingen voor Amsterdammers:

1. We verbeteren de uitvoering en bezuinigen met name op beleidsambtenaren.
2. Goed voorbeeld doet goed volgen; inkrimping van de bestuurlijke en ambtelijke top van de gemeente.
3. Bezuinigen op minder effectieve subsidies, regelingen, raden en bijbehorende ambtelijke formatie.
4. Bezuinigen op de uitvoerige CO2-boekhouding – gezonde aandacht voor duurzaamheid bij offertes.
5. Het Rijk als medeaandeelhouder voor de haven, opbrengsten naar schuld van 10 miljard.
6. Nieuwe infrastructuur metro betalen uit aandelenverkoop Schiphol.
7. Maatschappelijk investerende medeaandeelhouders voor de NV Zeedijk, opbrengsten naar achterstallig onderhoud.
8. Besluit halvering cruiseschepen terugdraaien, opbrengsten 6 miljoen versus gratis parkeren op zondag, kosten 6 miljoen.
9. Stoppen met opheffen 1000 parkeerplaatsen per jaar, inkomsten van 1 miljoen – cumulatief – per jaar behouden.
10. Stoppen met de stadsdelenacties 'West begroot', 'Oost begroot' etc. en deze middelen inzetten voor de jaarlijkse Handicap Pride dag.

